

Szerkesztőség: Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdin-
and (József tőrcsög-ut) 4.
Telefon: 151. Sörgőnyomda:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rovatok nyomása.
Munka naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
Több :: Egyes szám 5 Lej.
Másnap 6 Lej. :: (Bucur-
estiben 50 ban félár)
Hirdetések tarifa szerinti ..

XLVI. évfolyam, 9. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1931. január hó 13

Az elveszett lényeg

Berlintől Temesvárig, Prágától Aradig a tiltakozások tovaüriülő hullámai kísérik Erich Maria Remarque német író német regényének német filmjét. Szándékosan hangsúlyozzuk a világhírű író nemzetiségét, mert éppen azok a német nyelvterületek fogadják mindenféle demonstratív tiltakozással a háboru borzalmait meglevenítő film-alkotást, amelyek pár évvel ezelőtt még ujjongó büszkeséggel ölelték magukhoz a diadalmas regényíró, a nagy könyvsikerek és irodalmi elismerések ünnepeit szerzőjét.

Furcsa elgondolni is, hogy a műfajban volna keresendő a jelenségek magyarázata. Hihetetlennek tűnik fel előttünk, hogy olyan mondanivalók, amelyek könyv-alakban általános csodálatra és elismerésre ragadják az olvasót, — film-formában kifejeződve, már bántó élt kapnának. És éppen azzal a néppel szemben, melyből a regény s a film alkotója sarjadt.

Nem férhet hozzá kétség, hogy a Remarque-regény, a háboru elleni tiltakozás irodalmi riportja, a maga nemzetközi jelentőségében és értékében azért aratott olyan elementáris erővel megnyilatkozó sikert, mert az emberi kiábrándultságnak maradéktalan kifejezője a háborus uszításokkal szemben. Az a körülmény, hogy a nagy német kultúra ágyában és egyben a legnagyobb katona-nép földjén termelték ki az idők Remarque megnyilatkozásait, még valóságosabbá avatta írását, még jelentőségesebbé a könyvében kifejeződő nagy vezérmotívumot: hogy mennyire nem kell a háboru, mennyire oktalanság az elpusztított élet.

Remarque, ez a francia nevű intellektus német katona volt. A „Nyugaton a helyzet változatlan” című könyve sem írható tehát a francia, az angol, az amerikai, az osztrák, az orosz, vagy a magyar hadszínterek műhelyében: az író azt írta meg, amit látott, amit átélt. Német katona volt, tehát német hadseregéről írt, a német militarizmus háboru-aiatti levegője érzik minden során. Hogy hogyan? — az más kérdés. De művészi kérdés — és semmi esetre sem politikai. Mindezt azért kellett előre-bocsájtanunk, mert azok, akik a német nemzet megsértését érzik ki a Remarque-könyv nyomán készült filmből, azokon a német jellegzetességeken találtak tápot előre elkészített megbotránkozásaik számára, melyeket a film — nagyon helyesen — nem rabolt el az író alkotásától a moziváltozatában sem. A német nacionalista érzékenység ma megbotránkozik és tiltakozik a film német egyenruhái ellen: de miért nem tiltakozott és botránkozott meg akkor, amikor a véres, a gyászos játék nem a mozivászon szorította össze a szíveket, hanem az élet mindenekfelett való valósága volt...? Az élet? — kérdezzük joggal. De ne bántuk a multat.

Akkor, a háborus vérmámor lázában a német egyenruhát nem rejtette el a német nacionalizmus. Nem rejtette el és nem tiltakozott ellene. De mért tiltakozik ma, amikor ezek a nemzeti jellegzetességek pusztán stáffageként szerepelnek egy, olyan művészi alkotásban, amely a maga nemzetközi jelentőségében is nemzeti marad? El lehet-e fogadnunk tényleg azt az indokot, hogy a Remarque-könyvét tolmácsoló filmben csakis ezek a rekvizitumok „sértenek” a nemzeti érzést, az önérzetét és jóízűt...?

Az a gyanunk, hogy ezek az erőszakos logikájú demonstrációk nem egyebek egy késői politikai mentalitás harbar megnyilatkozásainál. Az a gyanunk, hogy mindazok, akik

A király megdöbbenéssel vett tudomást a szélsőséges szervezetek működéséről

Középiskolai diákok és munkanélküliek az uszítók sorában — Az ural-
kodó kívánságára hamarosan a bíróság elé kerülnek a szervezetek vezetői
Vaida finanszírozta a Vasgárdát

Bucurestiből jelentik: Az ügyészség ma megkezdte a Mihály arkangyal szervezet ügyében beszerzett tárgyi bizonyítékok osztályozását. A Vasgárda ügyében letartóztatottakat az ügyészség rendeletére Bucurestibe szállították. Bebizonyosodott az újabb nyomozás során, hogy a Mihály arkangyal szervezet nemcsak főiskolai diákokat és állami tisztviselőket sorozott tagjai közé, hanem kiskorú középiskolai diákokat is és főleg munkanélkülieket, akiket arra tanítottak ki, hogy uszítsanak a lakosság körében és igyekezzenek zavarokat kelteni. Az újabb letartóztatások nem az államvédelmi hivatal, hanem a főügyészség rendeletére történtek. Egyébként Mihalache belügyminiszter ma reggel kihallgatáson jelent meg a királynál, a kinek részletes jelentést tett a kihallgatásokról és általában az ügy állásáról.

Öfelsége megdöbbenéssel hallgatta végig a belügyminiszter előadását és annak végzetével kijelentette, hogy ő is a legnagyobb figyelemmel kíséri az események

kibontakozását és az igazságügyi hatóságoknak fel kell készülnök az ügy minél hamarabb történő letárgyalására.

Az ügyet egyébként a bucuresti-i törvényszék 3-ik szekciója Voinescu elnökleite alatt fogja letárgyalni. Az ügy annál is inkább közelebb kerül befejezésre, mert a táblai törvényszék jóváhagyta a törvényszék vádiratát.

A Miscarea mai számában óriási szenzációt keltő cikket közöl, amelynek vezérgondolata az, hogy a vasgárdát Vaida belügyminiszter támogatta a belügyminisztérium titkos alapjából, amely titkos alapnak neve: „Ordinea public” (közrend) volt. A lap szerint, amikor Mihalache átvette a belügyi tárca vezetését, feltűnt neki, hogy igen sokan jelentkeztek nála és pénzbeli támogatást kértek a titkos alaptól. Mikor Vaidát megkérdezte, hogy milyen egyéneket támogatott, a volt belügyminiszter diplomatikusan kitért a válaszadás alól. A Miscarea híradása élenként foglalkoztatja a bucuresti-i sajtót.

Bratianu György váratlanul frontot változtatott és a magyarok ellen támad

Felfedezte számunkra, hogy használhatjuk anyanyelvünket a közigazgatásban — Izléstelen kirohanások hangzottak el a gheorghisták bucuresti-i gyűlésén

Mi lesz, ha a párthívek tényleg ütni, löni, vágni és szurni fognak..?

Bucurestiből jelentik: A liberálisok Bratianu Gheorghe-csoportja ülést tartott, amelyen éles támadások hangzottak el a kisebbségek, elsősorban

a magyarok ellen.

A gyűlésen elhangzott támadások rikító ellentétben állanak Bratianu György ismételt kijelentéseivel, hogy barátja a kisebbségeknek.

Papacostea egyetemi tanár volt az első szónok, aki valóságos filippikát dörgött el a kisebbségek ellen. Boila Romulus — mondta —

törvényt szerkesztett, amelynek alapján száz milliókat fizettek ki az ország ellen-ségeinek(?), azoknak a tisztviselőknek, a kik nem tettek esküt.

A román nemzeti-parasztpárti Kormányának volt bátorsága merényletet tervezni a román-ság ellen, amennyiben

a magyarok és németek által nagyobb számban lakott vidékeken a magyar és német nyelvet honosította meg a közigazgatásban(?)

Olcsó trükkökkel vadássza népszerűségét a mellőzött Bratianu

Az ország ellenségei érdekében a 10 románokat kizárják a hivatalokból. Bizonyítékaim vannak, hogy a román nemzeti-parasztpárt tagjai közül a dobrozdai bolgárok részt vettek a dobrozdai menekülteknek bolgár területen tartott gyűlésén.

Bratianu Gheorghe igazolta Papacostea állításait.

— Ha a Kormány tovább folytatja nemzetellenes politikáját, — mondotta — a mi pártunk

törvényen kívül fogja helyezni és akkor minden tiszteletünk azoké lesz, akik az éjszaka letele alatt ütni, löni, vágni és szurni fognak.

Bratianu Gheorghe rövid felszólalásban kijelentette, hogy Bratianu Vintila halála következtében a két liberálispart között a helyzet nem változott. Most is, mint régebben, csak arról lehet szó, hogy a régi párt fogadja el az új párt elveit.

Berlintől Temesvárig és Prágától Aradig tiltakoznak a filmnek a tömegek előtti levettése ellen, tulajdonképp nem a film ellen tiltakoznak, hanem a tömegnek demonstrálnak; nem a remarquei szituációt utálják, hanem a remarquei igazságot akarják elhomályosítani. Azaz: a háborut akarják, amikor hadiárat

indítottak a Béke nagy tömeg-propagandája ellen. Az igazságok azonban mindig önmagukért beszélnek. És a tömegeket nem lehet sem erőszakkal, sem diplomáciai intervenciókkal távol tartani az igazságok megismerésétől. A mindennekfelett-való igazság pedig minden agitáció és akció ellenére is győzedelmeskedni fog. (.)

Müller Vendel dr. nem vonta vissza az aradmegyei németiség tiltakozását a Remarque-film vetítése ellen

ARADON a helyzet változatlan — A három meghívott német ur közül az egyik látni sem akarta a filmet — A temesvári Remarque-film-affér hullámai átsaptak Aradra is

„Nyugaton a helyzet” alaposan megváltozott, amióta megindult a világsíkek útján Remarque nagyhatású háború-ellenes regényének filmje. Hetek óta visszhangzik a világsajtó a filmben-magyarított kicsinyes tendenciák nyomán felzúzógó sértett nemzeti önérzetek hangos és izetlen megnyilatkozásaitól s ma már ott tartunk, hogy a nacionalista türelmetlenség diadalt ült a kultura győzedelmes jogalfelet. Eppen a Nyugat veszedelmes példájának tudható be jórészt az a megmozdulás, is, amely a Remarque-film romániai, még közelebből pedig az aradi és a temesvári előadásainak menetét kíséri meg befolyásolni. Ezek az intervenciók

különösen Temesváron váltottak ki élénk reflexiókat

a helyi sajtó hasábjain, szembeállítva egymással a német-sváb és a magyar kisebbségi sajtó organumait.

Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy Aradon nem került arra sor, hogy a nagyszerű világfilm gondosan cenzurázott példányának levetítését bármilyen körülmény is megakadályozza. Ezrek és ezrek nézték végig eddig a szuggesztív erejű film-alkotást, amely megdöbbentő realitással és az élet eleven erejével tárja fel az emberi szenvedés háborus borzalmait, hogy minden mellékszemponton felül-emelkedve, egyetlen végső, maradandó, mélyeséges igazságot vessen a mai generáció lelkébe: *Soha többé háborút!* Ha van „tenden-

ciája” a Remarque-filmnek, az a pacifizmus: egyetlen célja tehát csupán az, hogy a változó képek, a változó hangok, impressziók kavargó kaleidoszkopjában megtisztulva csenditse ki minden néző lelke mélyén szunnyadó vágyat a béke, a munka, a kölcsönös megbecsülés és szeretet világa iránt.

Tény az, hogy Aradon is történt intervenció a városi mozik igazgatóságánál az aradmegyei német-sváb Volksverband részéről, amely a filmnek a műsorról való levételét célozta. Ennek ellenére sikerült a város vezetőségének bizonyítékot adnia, hogy nemzeti sértést látni a filmben nem egyéb, mint politikai akadémizmus, amely még furcsább, groteszkében hat a mi kisebbségi viszonyaink között, különösen Temesváron, ahol a Remarque-párti sajtó éppen azt hozza fel érvelésként a film ellenzőivel szemben, hogy maga Müller Vendel László dr. ügyvéd, az aradmegyei sváb népközösség tiltakozó vezére ismeri be, hogy a filmnek tényleg semmi olyan vonatkozása nincsen, amely sérthetné a német nemzeti öntudatot. Beismerte, — írja a temesvári sajtó — miután megnézte a filmet.

A helyzet tisztázása és megvilágítása érdekében Müller dr., akinek személye így általa előre nem látott módon akaratlanul is élénk politikai jellegű csatározások kavarodásába került a Bánátiában, a következőket mondotta nekünk:

— Az aradi német népközösség megbízásából, mint az aradi németiség megválasztott városi tanácsosa kértem Stefanut Sabin főjegyző és filmreferens útján és saját személyében is, dr. Lutai Cornel polgármester urat, hogy

len, torz vonással lerajzolta saját magát.

— Itt van.

Odadobta az asztalra a képet.

Félni kezdtek tőle.

Az emberek gyanakodva nézegették magukat a tükörben, aztán elbújtak a mester éles, boncoló szemei elől.

... Valahol nevettek és ő odanézett.

Látott két szemet villanni és finom, halovány arcot a füstön keresztül. És amint tovább figyelte, összereszt: ez az arc most csöppent az életébe, — ezt az arcot szépnak találta.

És a gunyos világjáróból egy perc alatt kiszűnt, bátoratlan ember lett. Mint minden igazi művészlelekből, ha hirtelen elébe tűnik az Ideál.

— Az első nő, aki igazán tetszik nekem, — vallotta be önmagának és tétován, lopva körülnézett, nem látják-e rajta gyengeségét?

... És elfeledte a buja Kelet minden csodáját, eltűnt belőle a gyönyörök emléke, csak ezt az új arcot látta mostan. Egész este ott ült és nem vette le róla a szemét.

Valaki közeledett feléje az asztalok között.

— Azt a hölgyet rajzolja le, mester.

— Kit? Hol? — riadt föl.

A másik szélesen mosolygott.

— Azt, akit folyton figyelsz.

Elpirult, életében először. És mintha álomban lépkedne, úgy támoalgott oda a társasághoz, boldog alázattal.

A szép leány fogadta köszöntését és újjával megfenyegette pajkosan:

— De ne hogy nevéssenek rajtam! Ne csúfítson el, nagyon kérem...

Ez a hang a szívére érte. Ugy érezte, hogy most az egyszer meg kell tagadnia önmagát. Művészi egyénisége? Elvei? ... Ó, milyen hiúnak tűnt most mindez!

Elszántan és majdnem ügyetlenül felelte:

Veszedelmes bacilusok a szappanban

Sok veszedelmes bacillust hord az ember piszkos keze és mindenre, amihez ér, átvisszi. Egy géppel gyártott és csomagolt szappan sokkal tisztább és higiénikusabb, mint a kézzel gyártott és csomagolt szappan. A kézzel gyártott és csomagolt szappan révén, sok fertőző bacillus elterjedt. A Cadum szappant nem érinti pusztá a kéz, csak mikor a becsomagolt szappant elhagyja az utolsó gépet.

a Remarque-film ne játszassa el, mert a tendenciózus németellenes film, mélyen sérti a német nemzet öntudatát.

Hivatkoztam arra, hogy Temesvár város vezetősége a temesvári németiség kérésére és tiltakozására nem is fogja a városi mozikban adni a filmet és egy esetleges incidens az előadás alatt kellemetlen helyzetet teremthet. A polgármester ur és Stefanut Sabin főjegyző ur kijelentették nekem, hogy a filmet már megrendelték, az már előadásra be is lett osztva és így

tendenciózus németellenes film mélyen németiség kérésének,

de arra kértek, hogy a film sajtóbemutatóján jelenjek meg és magam is győződjek meg arról, hogy a film nem német-, hanem háborúellenes film.

— A film sajtó-bemutatójára meghívtam még két aradi német urat, akik közül az egyik meg is jelent a bemutatón. A megjelent híradások szerint a bemutató után visszavontam a kérést. Ki kell jelentenem, hogy

a bemutató után sem a polgármester urat, sem a sajtó képviselőivel nem beszéltem és nem is vontam vissza a kérést.

— Igen sajnálatos körülménynek találok, — végezte be nyilatkozatát Müller dr. — hogy a temesvári kisebbségi sajtó az én állítólagos kérés-visszavonásomat — ami meg nem történt — felhasználja az egymás ellen folytatott hírlapi kampányban!

— Nem fogom elcsufítani! Olyan szépnak rajzolom, amilyen valóságban.

A leány ráemelte mélytűző szeméit, már az előlegezett hála jeléül:

És ő leült, lázasan dolgozni kezdett. Az édes profil most még szebbnek tűnt, hogy közelebről látta. Szíve vadul vert, fogait összeszorította. És nem hallotta, hogy nevetgélnek mögötte, akik a készülők képet nézik. A szemét előtt összefolyt minden, lázas gyorsasággal dolgozott.

Egy perc, kiszedte a lapot és a leány elé tette. De mi ez?!

Az felugrott, eltakarta arcát és fájdalmasan sikoltott.

Az egész kávéház, férfiak és nők fuldokoltak a kacagástól.

Mi történt?!

Akkor ő is jobban megnézte a képet, szívében halálos aggodalommal. A szemek kiugrottak, az orr felkunkorodott a rajzon és mégis, mégis olyan megdöbbentően hű, olyan igaz volt...

Tapsoltak és hangos zűrzavar, kiáltások. Mindenki az asztalhoz tódult.

De ő csak a leány szavait hallotta meg:

— Ó menjon innen, gyalázatos...

És látta, amint összetépi előtte a képet...

— Rólam... ilyen ostoba rajtot... mily szégyen!...

A mester megingott és halottsapádtan dadogta:

— De hiszen... én nem így akartam... én szépet akartam... esküszöm...

Most már mindenki őt nézte és csodálkoztak, hogy könnyes a művész arca.

Kezéből kihullott a ceruza és karjai erőteljesen hanyatlottak alá. És nyomorúságában vergődve, szinte bocsánatkérően szólt:

— Már nem tudok másképpen, csak így...

Utat nyitottak neki és a hirtelen támadt kaján csöndben kiment az éjszakába.

A karrikaturista

Írta: NAGY ÁRPÁD.

Megjárta Indiát és volt Ciprusz szigetén, langyos éjszakákon habzsolta az életet, övé volt az Óceán és minden misztikus világ. Kiskirályokat rajzolt és konzuloknál ebédelt és volt mersze, hogy Simon Böskét is eltorzította Abbáziában. Ceruzája nyomán humor fakadt és a háromszoros orrokért megértő megbocsátás. Tauber Richárd tapsolt neki és híres filmdivák bókoltak művészetének.

Es egyszer hazajött, maga sem tudta, miért. Kellett a kenyér, járta a kávéházakat. Kis kopott emberkék majdnem megsértődtek:

— Én ilyen csunya vagyok?

— Az én szememben nincsen szép ember, — merre mondani a művész.

— Hm.

A néger Kacika Afrikában egyszer agyon akarta lütni az eltorzított vonásokért. — Itt csak azt mondták neki: hm. De ez jobban fáj.

Aztán jöttek a nagyképű tanácsok:

— Mester, nézze csak. Inkább portrét csináljon. Kivált a hölgyek haragúznak, ha nagy orrot rajzol.

Érre fogta magát és elment más városba. Egy újságszerkesztő ezt mondta neki:

— Enyhébben kezelje az embereket. A maga művészetét kevesen értik.

— Tokióban megértették. És másképp nem is akarok dolgozni, — felelte a művész keserű daccal. — Mert minden ember arcában van valami feltűnő, az orr, vagy a fogak, vagy a homlok. És ezt önkénytelenül kihozom, ez az, amit megfogok minden arcon...

— Szóval maga szerint minden ember csunya! Maga is?

— Én is, — vágta rá.

— Tessék, rajzoljon önarcképet!

Azonnal a tükörhöz ült és néhány kimélet-

Idő előtt adott életet gyermekének a Remarque-film hatása alatt egy közismert aradi uriaszony

A film háborús jeleneteinek borzalmait rendkívül felizgalták az uriaszonyt — A váratlanul bekövetkezett eseményen úgy az anyja, mint a leánya szerencsésen estek át

Szombat este az aradi Central-mozgóban a Remarque-film előadása közben rosszul lett egy áldott állapotban levő ismert aradi uriaszony. Hönig Árpádné, a közismert aradi hanggyáros felesége szombaton az esti kilenc órák előadásra váltott jegyet. Előadás közben a háború szenvedéseit megdöbbentő realitással visszatükröző jelenetek oly erősen hatottak Hönig Árpádné idegeire, hogy haza kellett szállítani. A film megtekintésével járó lelki megrázkódtatás következtében

az uriaszony a várt időnél néhány nappal előbb megszülte gyermekét.

Ezerek tolonganak a jegypénztárak előtt

Vasárnap délelőtt mintegy háromszáz főből álló tömeg várakozott a Central-mozgósínház bejáratát előtt, hogy a Remarque-film délutáni és esti előadásaira jegyeket vásároljon. Olyan volt a tolongás, hogy a rendőrprefekturáról delegált őrszem nem tudta a rendet fenntartani és amikor a pénztárnyitás idejében megnyitották a mozgó kapui, a tömeg rendellen összevisszaságban tolongott a pénztár-ablak elé. A jegyek kezelésével megbízott kisasszony csak nagy nehézségek árán tudta elvégezni munkáját, mert a türelmetlen emberek, dacára annak, hogy az előrelátható tolongásokra való tekintettel, két pénztár működött, nekiszorultak a pénztárfülke üveglapjához, amely bizonyára bezúzódott volna, ha az üveget rézrács nem védte.

Tíz óra után néhány perccel ért el tetőpontjára a forgalom. Férfiak és nők összepréselve szorogtak a pénztár előtt. A nagy tolongásban egy aradi uriaszony rosszul lett és csak nehezen lehetett a tömegből kiszabadítani. Két ur heves gesztusokkal vitakozott. Az emberek a tömeg közé ékeltek urak vitáját akarták felhasználni arra, hogy előbbre jussanak, a mi által olyan tolongás keletkezett, hogy a pénztárhelyiség előtt levő rézkorlát letört, egy asszony elvesztette egyensúlyát és a földre esett. Dacára annak, hogy a vasárnapra való tekintettel elővetel nem volt, a déli órákig minden jegy elkelt.

A tömegeltak után a mozgósínház igazgatója úgy határozott, hogy a nagy tolongásra való tekintettel csak tízes turnusokban bocsátja be a közönséget a mozgó előcsarnokába, mert ezáltal megkönnyítik a jegykezelő munkáját. Ma délelőtt és délután hasonló jelenetek játszódtak le a mozgósínház bejáratánál. A nagy érdeklődést a jegyüzérek

Ma reggel történt, hogy az uriaszony lakására hívták Radó János dr. ismert aradi nőorvost, aki megállapította, hogy komplikációk állottak elő. Tanácsára becsatlították Hönig Árpádnét a Therapia-szanatóriumba, ahol dr. Radó János és dr. Balogh Andor orvosok dr. Windholz Béla asszisztálásával operációt hajtottak végre. A gyors műtéttel sikerült megmenteni úgy az uriaszonyt, mint életrehozott leánygyermekét. A leánygyermek teljesen egészséges és az anyja állapotában is lényeges javulás állott be. Az érdekes eset híre általános feltűnést keltett Aradon.

igyekezzenek a maguk számára kifizetni. Tegnap este megtörtént, hogy az előcsarnokban több fiatalember százszázalékos felárral árusította a jegyeket. A mozgósínház igazgatója figyelmezteti a közönséget, hogy a saját érdekében ne üljön föl ilyen üzereknek, mert a Remarque-film tíz napig kerül vetítésre és ez idő alatt mindenkinek alkalma nyílik azt megtekinteni.

Nem ígér többet annál, mint amit egykor adott Averescu marsall megjelent manifesztuma

Az állam kiadásait az 1927. évi nivóra szándékszik lecsökkenteni, — ha kormányra jut — A kormányzóságok leépítését vette tervbe — A néppárt állást foglalt a kormányzóságok és az autonóm intézmények megszüntetése, valamint az adó és a kamatok leszállítása mellett

Bucurestiből jelentik: Averescu marsall tegnap adta ki manifesztumát az ország népéhez, amelyet politikai körökben nagy érdeklődéssel vártak. Az időszaki választások alkalmából kiadott kiáltvány csak röviden ismerteti a marsall jövő programját, amelyet tulajdonképpen egyetlen mondattal lehet jellemzeni: Averescu marsall minden vonalon az 1927-ben uralkodott állapotokat akarja vissza-hozni.

A manifesztumban kiliangsulyozza, hogy a mai állapotok azért keletkeztek, mert az egyes kormányok, amelyek a néppárt után következtek, nem haladtak a néppárt által megjelölt úton. Sürgősen vissza kell állítani a belső rendet és ezzel egyidejűleg visszanyerni a kül-

föld bizalmát. A gazdasági állapotokat pedig az 1927. évi nivóra kell állítani. Ezt a következő rendszabályokkal lehet elérni:

Az állami kiadásokat le kell csökkenteni az 1927-es nivóra, azzal, hogy az összes felesleges kiadásokat megszüntetik. Ezek közé tartoznak a kormányzóságok megszüntetésével járó megtakarítások is. Meg kell szüntetni az autonóm intézményeket. Az említett rendszabályok életbe lépése lehetővé teszi az adóknak is 1927. évi nivóra való leszállítását, miután a mai adók túlhaladják a lakosság teherbíró képességét. Fel kell javítani az exportot, úgy, hogy kereskedelmi mérlegünk az 1927. évi aktivitást érje el. A termelést minden lehető eszközzel elő kell segíteni és megállapodást kell létesíteni a Banca Nationalával a kamatláb csökkentése érdekében. Amortizációs bank létesítését találja végül szükségesnek a marsall, mert ezáltal normális módon lehet szabályozni a hitelező és adós közötti viszonyt. A manifesztum végül a fenti rendszabályok életbe lépését ígéri abban az esetben, ha a, néppárt kormányra kerül.

Ujabb 300 millió lej adót ró az ország nagyiparára a pénzügyminiszter új rendelkezése

Statistikai adatokat gyűjt a pénzügyminiszter a belföldi áru-forgalomról — Tiltakozik a Romániai Nagyiparosok Országos Szövetsége

A napokban a pénzügyminisztériumnak egy rendkívül érdekes rendelete érkezett az aradi pénzügyigazgatóságra a forgalmi adó befizetésével kapcsolatban. A pénzügyminisztérium rendelete szerint az egyes üzemek január 15-től kezdődőleg a forgalmi adó befizetése alkalmával egy új, az eddiginél sokkal komplikáltabb ívet kötelesek kitölteni, melyre a pénzügyminisztérium statisztikai osztályának van szüksége. Ennek értelmében az új ívekre nemcsak a számlák végösszegét kell feltüntetni, hanem minden egyes számlán külön-külön fel kell tüntetni az árak értékét, súlyát. Az 1930-ban kiállított íveket szintén be kell cserélni az új ívekkel, melyeken újból fel kell tüntetni részletesen az 1930. évben lebonyolított forgalom árúinak adatait.

A pénzügyminisztériumnak ez a rendelete nem jelent sem többet, sem kevesebbet, mint-hogy, minden egyes vállalatnak egy, újabb hiva-

talnokot kell alkalmaznia, akinek csak az lesz a foglalkozása, hogy a forgalmi-adó befizetésekor szükséges íveket kitöltse. Az ország területén levő 5000 iparvállalatnak egy új tisztviselő alkalmazása minimum 5000 lej havi fizetéssel, az ország iparának 300 millió lej új adóval való újabb megterhelését jelenti. A jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok közt teljesen érthetetlen a minisztériumnak ez az újabb intézkedése.

Bucurestiből jelentik: Az elégedetlen iparvállalatok egy tiltakozó közgyűlés megtartását kérték az UGIR-tól. A tiltakozó gyűlést vasárnap tartották meg Bucurestiben. A gyűlésen, melyen az ország iparának képviselői értekeztek a pénzügyminiszter új rendelkezése ellen, memorandumot szövegeztek meg, a melyet ma át is adtak Popovici pénzügyminiszternek.

KERPEL könyvtár havi bérlete 40 Lej

Amerikai párbaj, vagy szerelmi dráma

Kolozsvárról jelentik: Ma hajnali 5 órakor a kolozsvári Metropol-kávéház egyik páholyában Belle Attila 24 éves tisztviselő, a Minerva biztosító intézet alkalmazottja, az egész éjszaka átmulatása után szívenlőtte magát. A lövésre a pincérek összeszaladtak, pamlagra fektették az öngyilkost, értesítették a mentőket és a rendőrséget. Bellét becsatlították a klinikára, ahol azonban néhány perc múlva, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

Zsebében leveleket találtak, amelyek arra világítanak rá, hogy Bellének viszonya volt egy kolozsvári uriassonnyal és e viszonyból származó várható kellemetlenségek miatt következett be a tragédia. A Belle-családot egyébként kimondott végzettségűség üldözi. Az öngyilkos tisztviselő kis fizetéséből 71 éves özvegy édesanyját tartotta el, mert adia. Belle László igazgató-tanító néhány év előtt tragikus körülmények közt öngyilkos lett. Egyébként a most öngyilkos lett Belle 8 testvére közül csupán hárman vannak életben és a legtöbbjük öngyilkosságot követett el. Ma délután olyan hírek terjedtek el Kolozsváron, hogy az öngyilkos fiatalember a közelmúltban amerikai párbajt vívott és miután ő huzta a fekete golyót, kénytelen volt megválni az élettől.

Aki a hófuvást okolja

Előkerült a titokzatos budapesti halálautó — Folynak a kihallgatások

Budapestről jelentik: Az egyik fővárosi garázsban a kiküldött nyomozó közegek egy szürke autót találtak, amelynek szélvédője és lámpája törött volt. Megállapítást nyert, hogy a kocsit Kulraner Maxmilian 42 éves fogorvosé. Ugyanabban az időben a fogorvos ügyvédje és sofőrje kíséretében jelentkezett a rendőrkapitányságon és előadta, hogy abban az időben, amikor a vidéki gazdálkodó elgázolása történt, ő is azon az úton haladt végig. A nagy hófuvás miatt azonban nem tudja, ő gázolta el a szerencsétlenség áldozatát, vagy sem. A kocsit ő maga vezette, mérsékelt sebességgel. A kihallgatás a késő éjszakai órákban még folyik.

Mihajlovics Gyula tűzoltóőparancsnoknak fája a nyugalombavonulás

Nem érzi a korát, életerős, makkegészséges ember. — „A tűzoltóság nem szolgálat — hivatás.” — Visszaemlékezés az utóbbi idők híres aradi tűzeire

Tűzoltótanfolyamot nyit, ha végleg mennie kell

Mihajlovics Gyula tűzoltóőparancsnok nyugalomba vonulása befejezett tény. Már ki is nevezték utódját, Chera Florea polgármesteri titkár személyében, aki szeptemberben vonul be a laktanyába. Egyelőre nem veszi át Mihajlovics Gyulától a parancsnokságot, hanem a keze alatt szerez speciálisan aradi praxist, hogy azután jövő ilyenkorra teljesen az örökébe lépjen.

Meghitt csendességben ült az irodájában Mihajlovics Gyula, vagy ahogyan szélrebehosszában ismerik; Gyula bácsi, amikor ráköpogtattam.

— Kedves Gyula bácsi, még Ön vigyáz egy évig Arad tűzrendjére és talán akkor lenne a legaktuálisabb kérdéseimet föltenni, amikor úgy ébred föl egy reggelen, hogy nem nyomja vállalát a felelősségteljes állás sok-sok apró gondja, aggodalma. Beszéljünk régi időről, pattantsuk fel az emlékek závarját, hiszen Gyula bácsinak bizony vannak reminiscenciái. Tüzesetek, Arad tűzoltóságának története, amelyben mindig főszerep jutott Önnek.

Jobbfele nyult az íróasztalán. Vékony könyvfüzeteket tett maga elé és hosszú papírnnyelvet, amelyen apró feljegyzések voltak.

— Lásd, én is erre készülök. Már ki is kerestem a feljegyzéseimet, meg a tűzoltóság történetét tartalmazó könyveket is, mert tényleg van egy-egy érdekesebb színtörténet.

Lassan, szinte rezignáltan beszél, láthatóan rosszul esik neki, hogy mégis valóságos érik majd a távozása. Egy esztendőig függött feje felett a nyugalombavonulás damokleszkardja. Valahogy nem hitte, hogy mégis el kell távoznia a tűzoltóság éléről. Hogy miért nem hitte? Talán leginkább ezért a szabályrendeletért, amely Arad szabad királyi város tűzvédelmi szervezeti szabályzatában a harmadik

paragrafus alatt a következőket közli:

A 65 éves Gyula bácsi, aki nem érzi öregnek magát

„A parancsnokot a közgyűlés választja egyévi próbaidő fenntartása mellett élethossziglan. Állásától csak fegyelmi úton mozdítható el. Parancsnoknak csak az választható, aki a kötelező minősítésen felül a tűzoltói szakmában gyakorlati képzettséggel bír, erkölcsileg kifogástalan, testileg egészséges.”

Azt hitte, hogy valóban élethossziglan ő viseli gondját Arad tűzgyűlének, azt hitte, senki sem lesz kifogása az ellen, hogy 65 esztendő. Makkegészséges ember. Mosolyogva említi: mindig tizesztendővel fiatalabbnak mondta magát, senki se vette észre füllentését. És a minisztérium sem szabja meg a korhatárt: egészséges is, munkabíró is, hát akkor igazán fájt, hogy el kell mennie. Különösen azért, mert szereti a hivatását, nem pálva nála a tűzoltóság: — hivatás. Így beszél arról, ahogyan elkezdte:

— Nem a megélhetés megteremtése vitt arra, hogy tűzoltó legyek. Valami különös ambícióvágy, rajongás. A tűzoltóságot nem úgy tekintem, mint szolgálatot, mert ide rátermettség kell, erő, egészség, jószív, bátorság. Önfeláldozás. A bátyám is tűzoltó volt, 1883-ban részt vett a régi színház tűzoltásánál. Ekkor még én a kereskedőpályán voltam, de amint Budapestre kerültem, tűzoltó lettem és kitanultam a tűzoltást. Tizenhét esztendő morzsoltam le Budapesten és 1912-ben jöttem haza, ahol helyettes parancsnoki tisztségre jutottam. Sztankovics Milos mellé, aki nagyot hallott és rászorult arra, hogy erőteljesen támogassam. Nyolc év múltán Sztankovics Milost öregkora nyugdíjba szolgáltatta és én vettem át a parancsnokságot. Azóta tíz esztendő telt el és most én is Sztankovics Milos sorsára jutottam: nyugalombavonulás.

A nevezetes aradi tűzek az emlékezés kaleidoszkopjában

A hosszú papírnnyelvről dátumokat olvas föl. Mindegyik egy-egy emlékeztető tüzeset napja. 1924. március 6: a színház színpadrészi tetőzetének égése, amikor megszakadt a Pompadour előadás-sorozata, tönkrement a diszletraktár egy része, de a nézőtér megmenekült. Ha nem mentették volna meg, akkor a katasztrófa elementáris erővel tört volna elő.

— A színház a legveszedelmesebb pontja Aradnak — beszél a színházról — és utódomnak is a legnagyobb figyelemmel kell arra tekintenie, hogyha a színházban bármilyen tűz üt ki, azt még idejében elfojtsa, mert a nézőtér bűrszövege, a padsorok, a páholybevezetés, óriási tüzet adnak, az épületben csaknem egy erdő fája van. Menthetetlen akkor a két bérház, a lángok feltétlenül átesznek a Kútányi, a Baross-házra és ugyanígy veszélyeztetett a szembenlévő banképület, meg a Bohus-palota, mert ötven méternyire gyújt a színház tüze és az épület fája úgy kiég, mint a katlan.

1922. szeptember 14., amikor a Neuman-ház sarokrésze dőlt be, majd később rövidzárlat következtében le is égett az épület. Itt is van egy szakértői megjegyzése Mihajlovicsnak:

Kévs Aradon a hivatásos tűzoltó

— Ha gyorsabb lett volna a kivonuló eszközünk és nagyobb víznyomás állott volna rendelkezésünkre, megmentjük a házat. De hiába, a hivatásos tűzoltóság szagos pecsenye ám, drága. A pénzhány sok katasztrófát okozott már eddig és sajnos, mindössze ma is csak 35-en vagyunk hivatásos tűzoltók Aradon, szemben a nagyváradi 55-ös és a temesvári 75-ös létszámmal.

1918: forradalom. A császári barakkok égé-

se, amikor 27 barakk hamvadt el és lángjuk izzófényben világította be egész Aradot.

— Embereimmel hőiesen küzdöttünk a forradalmi téboly pusztítása ellen, de amikor az egyik barakkot eloltottuk, hátunk mögött felgyújtották a másikat és még meg is fenyegettek, hogy jobb lesz, ha odébb állunk, mert kötelességünk teljesítésével, még meg is gyúlhat velük a bűnk.

Aztán a Benoid-gyár tüze, a Széchenyimalom égése, a Laendler-fátelep veszedelme vonulnak fel az emlékezés kaleidoszkopjában, de mint legmegkapóbbra, a vári katonai műnicio égésére emlékezik vissza:

— Hatvan-nyolcvan métermázsza szalonna

Dr. Lutai polgármester rágalalmazás címen feljeleníti a gépüzemek főkönyvelőjét

Mosorca Bozsidárt a számvevőséghez helyezik — Február harmadikán ül össze a fegyelmi bíróság a főkönyvelő ügyében

Ma átirat érkezett az aradi városházára a törvényszék mellett működő fegyelmi bíróságtól, amely közölte, hogy Mosorca Bozsidár városi gépüzemi főkönyvelő ismeretes ügyében február 3-ára tűzte ki a fegyelmi tárgyalást. Az értesítés nyomán a város megfelelő intézkedéseket tett a tárgyalásra és a maga részéről dr. Raicu alpolgármestert delegálta, aki a vádat fogja képviselni. A védelmet egy, Mosorca által megjelölt városi tisztviselő látja el. Városi körökben nagy érdeklődéssel várják a fegyelmi tárgyalást, miután éppen ebből az ügyből kifolyólag jelentette fel a főtisztviselő Lutai Corneli dr. polgármestert.

égett egy két és fél méter magasságu, igen mélyen fekvő kazamatában. Órák alatt felémésződött az oxigén és lassanként már csak hasoncsuszva tudtuk a fecskendőkkel megközelíteni a tüzet. Itt és a Széchenyimalom második égésénél szenvedtünk igen sokat és a hőség következtében ekkor éreztem a legkínzóbb tarkófájdalmakat.

»Mi lenne, ha újra kezdené...?«
»Tűzoltó...!«

Érdemeit legfelsőbb körökben is elismerék és megkapta a „Serviciul Credincios cl. I.” érdemrendjét. Joggal érzi, hogy valóban megérdemelte és joggal fájt, hogy meg kell szüntetnie aktivitását. Megkérdezem, amint szokás egy nyugalomba vonulótól, mi lenne ha újra kezdené. Habozás nélkül válaszol:

— Tűzoltó!...
— És mihez kezd akkor, ha elérkezik a távozás dátuma?

— Vidékiek számára tűzoltó-tanfolyamot szeretnék nyitni, vagy felszerelési cikkekkal próbálom foglalkozni.

Íróasztala előtt, a falon, círádás betűvel a tűzoltók jehnondata áll:

„Ha dul a bösz elem, e hármát ne feledd: erős kar, bátor szív, testvéri szeretet. Jutalmad az legyen: belőlted tisztedet.”

Bucsuzás előtt rágyújtunk. Gyula bácsi előzékeny, ő kínál meg tüzzel. Aztán könnyedén elhúzza. Soha sem láttam ilyen biztosan gyufa tüzet eloltani...

Salgó Pál.

Uj vezetőséget választott a pancotai izraelita hitközség

Örökös diszelnökké választották a távozó elnököt

Pancotai tudósítónk jelenti: Vasárnap, folyó hó 11-én tartotta meg rendes évi közgyűlését a pancotai izraelita hitközség, Molnár József hitközségi elnök elnöklése alatt. A közgyűlésen megjelentek a világi, szentannai és seléndi fiók-hitközségek képviselői is.

A közgyűlés formalitásai után melegen ünnepelte Molnár József elnököt, aki bensőséges szavakkal köszöntö meg a beléje helyezett bizalmat, amelynek alapján tisztségét, eddig betöltötte. A közgyűlés a távozó elnök helyére azután egyhangulag Hertzka Armin uradalmi igazgatót, alelnökké Werner Miklós dr. nyugalmozott körösvost, pénztárnokká Werner Félixet, ellenőrré Karácsonyi Józsefet és jegyzővé Weinfeld Sándort választotta meg. A hitközség társelnöki diszes pozícióba Klein Manó malomtulajdonost (Világos), Goldzieher Pál fakereskedőt (Szentanna) és Halász Antal malomtulajdonost (Selénd) választották be.

Az új vezetőség megválasztásának lezajlása után a közgyűlés az eltávozott Molnár József elnököt a hitközség örökös diszelnökének címével tisztelte meg. A szeretet és bizalom megnyilatkozását a kitüntetett meghatva fogadta. A közgyűlés ezután a hitközségi választmány tagjainak megválasztását ejtette meg.

.....

.....

Cáfolja a magyar kormány a romániai újságírók vizumkedvezménye megszüntetésének hírét

Konfliktus Románia és Magyarország között egy megtagadott újságíró-vizum miatt — Dutka Akos buga esküvőjére akart jönni — Egy román újságíró érdekes levele

— A román sajtó nem azonosítja magát a budapesti követség eljárásával —

A napokban az a hír terjedt el, hogy Románia és Magyarország között váratlanul konfliktus keletkezett egy budapesti újságírótól megtagadott beutazási vizum miatt. A hír szerint a magyar kormány retofzióképpen rendeletet adott ki, amely szerint romániai újságíró nem kaphat magyar vizumot és erre a román kormány tiltakozását jelentette be. A román demars szerint kiutasítják Romániából a magyarországi újságírókat, ha a rendelkezést vissza nem vonják. A konfliktus ügye úgy a magyar, mint a román sajtókörökben erősen foglalkoztatta és még a sovinszta bucaresti-i lapok is a budapesti román követség eljárása ellen foglaltak állást. A konfliktusról egyébként a következő részletes jelentés számol be:

Dutka Akos, az ismert magyar költő, a magyar külügyminisztérium sajtóosztályának

egyik referense néhány héttel ezelőtt beutazási vizumot kért a budapesti román követségtől, ahol azonban megtagadták kérését teljesítését. A kormánykommüniké szerint azért, mert Dutka előadásokat akart tartani az erdélyi városokban. Kiderült azonban, hogy Dutka hugának esküvőjére, tehát szigorúan magánügyben akart Nagyváradra utazni, ahol Dutka Karola Fekete János nagyváradi városi tisztviselővel tartja esküvőjét. Az ügyet először a Cuvantul tette szóvá, amely magyarázatot kért a szokatlan lépés miatt a kormánytól. A magyarázat késett, közben pedig — az elterjedt hírek szerint — a magyar külügyminisztérium retofzióképpen rendeletet adott ki a bucaresti-i követségnek, hogy további intézkedésig ne adjon sem beutazási, sem átutazási vizumot a román utlevéllel rendelkező romániai újságíróknak.

Egy érdekes román állásfoglalás

Érdekes módon jellemzi az ügyben a román sajtó állásfoglalását Urlatianu Radu, a Curentul ismert publicistájának levele, amelyet egy magyar napilaphoz intézett. Ebben elítéli a budapesti követség eljárását és a maga részéről leszögezi, hogy még egy olyan újságírónak is meg kellett volna adni az újságírónak járó ingyenes vizumot, aki élesen támadja Romániát. — A kedvezményt nem a személy, hanem az újságíró kapja — jelentette ki. Hivatkozik a maga példájára. Számos esetben támadta a Magyar Pártot és a magyar megmozdulásokat, ennek dacára azonban a magyar külügyminisztérium a legnagyobb előzékenységgel adta meg számára az ingyenes vizumot.

— Sőt, többek mondok — jegyzi meg Urlatianu — nincs román újságíró, aki három nap alatt nem kapta volna meg az összes magyar vonalakra szóló vasúti szabadjegyet, ha Magyarországra akart utazni. És amikor nekem megadták az ingyen-vizumot és a vasúti szabadjegyet, csak az újságíró láttam bennem.

A román publicista kijelenti, hogy a nacionalista újságírók egész serege kapott hasonló kedvezményt, ugyanakkor, amikor Románia csak ingyenes vizumot adott ellenérték-képpen, vasúti jegy nélkül.

A kölcsönös közeledés hajnaláról

— A diplomáciának éppen az a feladata, hogy a népek közötti surlódási felületet eltüntesse — írja továbbá levelében. — A mi budapesti diplomatánk nagyszerűen választotta ki a pillanatot, hogy ezt az elvet megsértse. A budapesti sajtó páratlan szeretetreméltóságról tett tanúságot Enescu budapesti hangversenye alkalmával. A cikkei egyhangúak voltak Enescu lelkes dicséretében. Már előre láttam a közeledés hajnalát, amely arra irányult volna, hogy kölcsönösen megismerjük egymást. És mi történt? Románia budapesti minisztere éppen ezt a pillanatot tartotta alkalmasnak arra, hogy lehűtse a lelkesedést.

— Bucarestiben a kollegák versenyeznek egymással, hogy minél melegebb ünneplésben részesítsék Dohmányit, aki ott hangversenyezni fog. A román zeneszerzők által rendezendő hangversenyen Bartók Béla a főszereplők között szerepel. A budapesti román miniszter

azonban úgy találja, nincs szükség a megértésre — állapítja meg a román újságíró.

Urlatianu Radu felvilágosítást követel a kormánytól és levele végén a budapesti újságíróknak azt üzeni, hogy a román kollegák nem azonosítják magukat a történetekkel.

Nem adott semmi tiltó rendelkezést a magyar kormány

Az esti órákban érkezett az ügyben a következő érdekes budapesti jelentés:

Budapestről jelentik: Illetékes helyen megállapítást nyert a romániai hírekkel szemben, hogy a kormány nem adott utasítást bucaresti-i követségének a romániai újságírók vizumkérsésének megtagadására.

A jelentés nyomán megállapítható, hogy a magyar kormány semmiféle retortziót nem alkalmazott és így a budapesti román követ demarsa — amennyiben annak megtörténtéről szóló híradások megfelelnek a valóságnak — elhamarkodott volt.

A betétesek bizottságot delegálnak az aradi Victoria igazgatósága mellé

Vasárnap közgyűlést tartanak, amelyen dönteni fognak a moratórium aláírásáról

— A betétesek tegnapi értekezlete

A Victoria Takarékpénztár szanálási munkálatai még mindig nagyon lassan haladnak előre. Az ujonnan kért moratóriumot a betéteseknek csak nagyon kis százaléka írta alá, enélkül pedig a Victoria nem kaphatja meg a szanálást jelentő állami segítyt és a Banca Nationala kölcsönét. A betétesek körében a moratóriumra vonatkozólag teljes tanácsatlanság uralkodik, mert a szanálási munkálatok egyes fázisairól, betéteikről nem kaptak az igazgatóságtól kellő és kimerítő felvilágosítást.

A Victoria Takarékpénztár betétesének nagyrésze ezzel kapcsolatban tegnap bizalmas értekezletet tartott, melyen éles kritikával illették a bank igazgatóságának működését. Kifogásolták, hogy a Victoria nem tájékoztatja állandóan a betéteseket a szanálási műveletekről, azoknak egyes fejleményeiről. Kikelték az ellen is, hogy annakidején, mikor egyes betétesek, akik betétiüknek teljes összegét a pénzügyintézetből nem tudták visszakapni, nem kaptak kellő gyorsasággal kölcsönöket, melyekre pedig égető szükségük lett volna. Ilyen esetekben a bank nagyon sok nehézséget támasztott a betétesek elé.

A bizalmas értekezleten egybegyűlt betétesek egy bizottság delegálását javasolták, mely az igazgatóság mellett működne, tájékoztatná a betéteseket a szanálás fejleményei-

Helyreállt a béke a kisjenői kaszinóban

A vasárnapi rendkívüli közgyűlésen a kisebbségi tagokkal való békés együttműködést hangsúlyozták

Kisjenőről jelentik: Valamikor meggyeszte híres volt a kisjenői Kaszinó, nemcsak a község, de a járás ura társadalmának meghitt otthona és minden társadalmi megmozdulás kiinduló pontja lett. Az utóbbi időben azonban sajnálatos félreértések bontották meg a tagok közötti harmóniát és a kaszinó kisebbségi tagjai lassanként visszavonultak. Nemzeti-ségi és felekezeti széttagoltság bontotta meg Kisjenő régi, egységes társadalmát. A harmónikus együttműködés érdekében végre Ardelean Cornél dr. volt szenátor, a Kaszinó elnöke, rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelyet vasárnap tartottak meg.

A Kaszinó közgyűlésén az elnöki megnyitó után, dr. Suciu János volt miniszter, tiszteletbeli elnök szép beszédben hívta fel a tagokat az egyetértő munkára. A beszédet általános eljenzéssel fogadták a tagok. Utána Boariu iskolaigazgató beszélt, ugyancsak a béke szellemében. Botiscl. dr. felszólalása után, Olosz Lajos dr. és Messzer Béla, a régi egyetértés helyreállítása érdekében, szóltak fel. Somló István beszédében hangsúlyozta, hogy a kisebbségi tagoknak legfőbb óhaja a régi egyetértés visszaállítása és ehhez készségesen nyújtanak segédkezet, viszont kéri, biztosítsanak megfelelő képviselést a vezetőségben a kisebbségek számára. Dr. Ardelean Cornél elnök meleg szavakban köszönte meg az együttműködést hirdető beszédeket és garantálta, hogy a kaszinó márciusi rendes közgyűlésén módot talál a kisebbségek sérelmének orvoslására és megfelelő képviselést nyernek a vezetőségben.

Négyszázezer lejben kiegyezett a CFF.-rel adóügyében Vidrighin

Aknek minden sikerül...

Bucarestből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium és a CFR igazgatótanácsa között létrejött a meg egyezés a Stan Vidrighin-ügyben. A minisztérium engedékenynek mutatkozott és Vidrighin fizetéséből csupán 8 százalékot vonnak le. Így Vidrighin fizetése hárommillió nyolcszáz ezer helyett csupán hárommillió négyszázezer lej lesz.

A betétesek bizottságot delegálnak az aradi Victoria igazgatósága mellé

Vasárnap közgyűlést tartanak, amelyen dönteni fognak a moratórium aláírásáról

ról, megvédené esetenként azok érdekeit és tanácsokkal látna el őket. Ezzel kapcsolatban az értekezlet elhatározta, hogy úgy az aradi, mint a vidéki betéteseket közgyűlésre hívják össze, melyen meg fogják választani annak a bizottságnak a tagjait, amely a pénzügyintézet igazgatósága mellett fog működni. Ezen a közgyűlésen, melyet vasárnap, azaz e hó 18-án a városháza nagytermében tartanak, döntenek az ujonnan aláírandó moratórium felett. A vasárnapi közgyűlést szervező és egybehívó bizottságba Angel István dr. nyug. polgármestert, Chirila Iustint, volt kisjenői főbíró és Pacuraru Brutust, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkárát delegálta az értekezlet.

Az aradi mozik mai műsora

5. 7 és 9 órákor:

CENTRAL: IM WESTEN NICHTS NEUES, A világ legnagyobb filmje, amely Erich Maria Remarque hasonlóműve általánosan ismert nagy műve nyomán készült, Lewis Milestone kiváló rendezése. Az előadások megkezdésekor az ajtók lezártnak.

SELECT: Utasítás! A DIKTÁTOR, Woodward regényének filmváltozata, G. Fitzmaurice rendezésében. Főszereplők: Mary Astor, a kivételes szépségű filmsztár és Gilbert Roland.

HIREK

Szegény Libéria!

Amerika lakosságának megértésére apellál a néger köztársaság, a Népszövetséghez benyújtott válaszában

Genéből jelentik: Azzal a jegyzékkel kapcsolatban, melyet az Egyesült-Államok kormánya intézett a rabszolgakereskedelem elleni tiltakozásaképpen Libériához, ma nyújtotta be az afrikai állam kormányának megbízottja a Népszövetség titkárságához a választ. Libéria kormánya a válaszijegyzékben megállapítja azt, hogy Amerika lakossága „láthatólag nem veszi figyelembe Libéria nélkül gazdasági és pénzügyi helyzetét”, amikor a rabszolgakereskedelem megszüntetését követeli. Ez a válaszijegyzék mindenestre rendkívül jellemző a mai korrára, amelyben minden rosszat, még a rabszolgakereskedelmet is gazdasági válságra hárítanak.

— Aradi meteorológiai jelentés. Január 12-én: Hőmérséklet: — 4, 0 C. Légnymás: 763—762 mm. Nedvesség: 77—82 %. Prognózis. Január 13-ra: Továbbra is borult idő, kisebb havazással és lassú hőemelkedéssel.

— A német konzulátus megtagadta Trockijnak a vízum kiadását. Istambulból jelentik: A német konzulátus megtagadta a vízum kiadását Trockijnak, aki tudvalevőleg Norvégiába akar menni.

— A nagylaki községi választások. Tegnapra fűzték ki a nagylaki községi választások megtartását. Miután azonban csak egy lista volt, a tőrt párt, nem került sor a választások megtartására, hanem a benyújtott tőrt listát deklarálták megválasztottnak. A választás aktái holnap kerülnek az aradi megyei prefektúrára és a felebbezési határidő lejárta után összehívják Nagylak tanácsának alakuló ülését.

— Időszerűtlennek tartja a Banca Nationala a visszeszámlálási kamat leszállítását. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala igazgatótanácsa ma ülést tartott, melyen megállapította, hogy teljesen időszerűtlen a visszeszámlálási kamattal leszállításának gondolata.

— Február 1-ig hosszabbították meg az utazók vasúti szabadjegyét. Bucurestiből jelentik: Az utazók vasúti szabadjegyének érvényét a CFR igazgatótanácsa február 1-ig meghosszabbította.

— Az aradi törvényszék jóváhagyta Klein B. Vilmos 12.000 lejes monopol-bírságát. Néhány héttel ezelőtt az aradi monopol igazgatósága több helyen házkutatást tartott, mert olyan értesítéseket szerzett, hogy Aradon sok lebélyezett külföldi kártya és trafiknemű van forgalomban. Többek között házkutatást tartottak Klein B. Vilmos aradi fakereskedő lakásán is, ahol 75 virginia-szivart és két csomag lebélyezett rómi-kártyát találtak. A monopoligazgatóság 12.000 lej bírsággal sújtotta a fakereskedőt, aki a határozatot megfellebbezte az aradi törvényszékhez. A törvényszék Ozeanu-tanácsa ma foglalkozott a fellebbezéssel és miután beigazolták látták a kiállítását, jóváhagyta a monopolhivatal határozatát.

— Egész család vetette magát a vonat alá. Berlinből jelentik: Angermünde-ben a vasúti sínek mellett holtan találtak egy négytagú családot. Valószínű, hogy a család tagjai öngyilkossági szándékból a vonat alá vetették magukat. Az öngyilkos család Lengyelországból vándorolt Németországba.

— Korcsmai gyilkosság Rovine községben. Vasárnap délután véres korcsmai jelenet játszódott le az aradmegyei Rovine községben. Lingurar Antal, gazdálkodó a korcsmában összehalálkozott Gaudi Mihály 28 éves rovinei lakossal. A régi haragosok a korcsmában összeszólalkoztak. A vita hevétől Lingurar botjával úgy vágat fejen Gaudit, hogy az eszméletlenül terült el a földön és mire az orvosi segítség megérkezett, egy beállott agyvérzés következtében meghalt. Lingurar Antalt a csendőrség őrizetbe vette és jelentést tett az aradi ügyészségnek, ahol elrendelték a holttest fölbontását.

Befejezték a magyar népjóléti miniszteriumban folyó vizsgálatot

Alaptalanok a szenzációvá fujt hírek

Budapestről jelentik: A népjóléti miniszteriumban bevezetett vizsgálat szombaton befejezést nyert. E vizsgálóbizottság és Ernst Sándor népjóléti miniszter holnap referálnak Beth-

Ien miniszterelnöknek. A „8 Órai Ujság” arról értesült, hogy a vizsgálat szenzációs eredményeiről szóló hírek alaptalanok, mert a számszék elnökei annak részletéről nem közöltek semmit sem a nyilvánossággal.

Véres zavargások Bombayban négy ember kivégzése miatt

A tömeg három rendőrtisztet arra kényszerített, hogy kalapot emeljen az akasztófa előtt — Sortüz huszonhat sebesülttel

Bombayból jelentik: A solapur-i májusi zavargásokban való részvétel miatt hálálraitelt négy fővádoltat ma végezték ki. Az aktus véres összeütközéseket provokált. Toonban ezek vonultak fel, akiket a rendőrség csak gummibotokkal tudott szétverni. Bombayban a tüntetők feltartóztatták a járműveket és a rendőri főbiztos autóját kövekkel dobálták meg. Három rendőrtisztet arra kényszerítettek, hogy az akasztófa előtt kalapot emeljenek. A rendőrség kénytelen volt a fegy-

vereit használni és a sortüz alkalmával 26 sebesülés történt.

Kétszáz sebesültje van a kivégzések miatt keletkezett zavargásoknak

Az elítéltek érdekében az utolsó napokig nagyarányú agitáció folyt és annak hírére, hogy a kivégzést mégis végrehajtják, számos városban zavargások törtek ki. A zavargásoknak körülbelül 200 sebesültjük van. A nagy agitáció dacára a négy felkelőt ma felakasztották.

— Ady-versek az Izr. Nőegylet táncestélyén. Részletes beszámoló, melyet az Izraelita Nőegylet nagyszerű műsoros táncestélyéről írtunk, hű képet nyújtott az eseményekben és művészi produkciókban gazdag jótékony ünnepségről, melynek kereteiben, a nagyszerű magyar-jelenetben Singer Lilly művészi előadói készséggel adott elő két Ady-verset. Singer Lilly mély átérzésű interpretálása, amely a műsoros estély egyik legkimagaslóbb programját képezte, maradandó élményt nyújtott az estély közönségének, s ez színni nem akaró tapssal honorálta az élvezetes művészi teljesítményt.

Végrendelet — hangosfilmen

Egy birminghami kereskedő a végrendeletének egészen újszerű formáját választotta: Megjelent a közjegyző előtt és felkérte, hogy fúradjon el vele egy hangosfilm ateliérbe, mert filmre akarja felvétni utolsó akaratát.

A különös hangfilmet amelyen a kereskedő egy asztal mellől rendelkezett vagyonáról, a közjegyző páncélszekrénye őrizi. Ha majd bekövetkezik a halál, a kíváncsi és drukkoló rokonok a mozilepédő vásznáról kapják vissza az elhunyt utolsó akaratát. Ennek is az ügyvédek isszák meg a levét, mert bizony nagyon valószínűtlen, hogy az ilyen végrendeletet majd megtámadni lehessen. Ugyan sohasem lehet azt tudni...

— Coty — polgármester lesz... Ajaccio-ból jelentik: Vasárnap polgármesterválasztás volt a helységben, amelynek során Cotyt, az ismert parfümgyárost választották meg. Hogy Coty a megbízatást elfogadja-e, nem lehet még tudni.

Paplan különlegességek

Ruttkay & Botye cégnél

fehérnemű kelengye vállalat
Arad, megyeházzal szemben.

— Nehezen megy a személyazonossági igazolványok kiosztása. Az aradi városházán most már tömegesen jelentkezik a közönség az új fényképes személyazonossági igazolványokért. A munka azonban rendkívül lassan halad, dacára annak, hogy huszonöt tisztviselő dolgozik állandóan az igazolványoknál. Popa Gergely, a közigazgatási osztály jelenlegi főnöke állandóan ellenőrzi a tisztviselőket, azonban mégis nehezkiesen megy az igazolványok kiállítása, ami főképpen annak tulajdonítható, hogy az aradi illetőség megállapítása időt vesz igénybe.

Tizenhat külügyminiszter ül össze Páneurópa üres bölcsője köré

Az új ülőszakot Briand nyitja meg.

Genéből jelentik: A január 16-án megkezdődő Páneurópa-konferencia második ülészakán 16 külügyminiszter vesz részt, mégpedig az ismertebb szereplők közül Briand, Zalesky, Henderson, Curtius, Marinkovics, Schober, Grandi, Benes és gróf Károlyi. Kivülük Mowinkel norvég, Beck luxembourgi, Heymans belga, Prokopez finn, Alba herceg spanyol, Ramell báró svéd, Motta svájci és Munch dán. Az ülést Briand nyitja meg Európa általános helyzetének ismertetésével.

— Halálozás. Korom József nyug. áll. tanító, ma éjjel 1 órakor meghalt. Temetése f. hó 13-án délután fél 4 órakor lesz az Attila-ter 5. számú gyászszobából.

— Előbb-utóbb sikerült. Budapestről jelentik: Balázs Lajos dr. határrendőrségi tanácsos, aki két héttel ezelőtt mellbelőtte magát, majd jobban lett, ma újabb öngyilkosságot követett el: megmérgezte magát. Válságos állapotban szállították a Rókus-kórházba. Négy évvel ezelőtt ugyancsak öngyilkosságot követett el, de nem sikerült.

— Elvesztette lelki egyensúlyát — öngyilkos lett. Budapestről jelentik: Balla Andor, a Steana kőolajfinomító társaság titkára ma délben egy órakor a Széchenyi-fürdőben revolverrel szívenlőtte magát és meghalt. Amint bucsulevelében írja, lelki egyensúlyának elvesztése miatt követte el az öngyilkosságot.

— Veszett kutya több embert megharapott Resicán. A napokban a kora reggeli órákban, amidőn a munkások a gyárba igyekeztek munkába, egy veszett kutya garázdálkodott. Az első akit megharapott Wagner Mari nyomdászlány volt, aki a nyomdába ment. Ennek a lábába harapott. A másik Sutkovics I. vegyészeti alkalmazott. Ez amikor a kutya a lábába harapott, hirtelen megragadta a kutya két fülét és a tőle pár lépésre posztoló rendőrnek kiáltott, hogy lölje le a kutyát. A rendőr oda-sietett s közvetlen közelből kétszer rá is lőtt a kutyára. Sutkovics ekkor eleresztette a kutyát azt híven, hogy a rendőr lövése eltalálta. A kutya ekkor a kezébe harapott és tovább futott Románresica felé és közben még husz munkást mart meg, kik a gyárba igyekeztek munkába. A munkások közül többen a kutya után szaladtak botokkal és fejszékkel, de a kutyát csak Resicán kívüli lupáki uton tudták utolérni és agyonütni. A megmart huszonkét egyént Kolozsvárra szállították a Pasteur intézetbe.

Pár nap múlva életbe lép a CFR. új áruszállítási tarifája

Bucurestiből jelentik: A CFR. január tizenötödiki hatályú új szállítási tarifát szándékosan életbe léptetni az áruforgalomra vonatkozólag. Ezzel a rendelkezéssel hatályát veszti az 1930. szeptemberében életbelépett tarifa. Az új tarifa érdekesebb és legújabb taxái azok, amelyek szerint minden, a CFR. tulajdonát képező exportra szánt husszállító vagonért 1000 lej bért kell fizetni. A megrendelt vagonokért pedig a rendelőnek 1000 lej kauciót kell az állomáson deponálnia.

— Sztankovics Miklós temetése. Nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra tegnap délután Sztankovics Miklós volt aradi tűzoltó-főparancsnokot, a régi Arad egyik közszereplőjét, jellegzetes alakját. A temetési szertartás az elhunytak Kelen-tér 7. szám alatti lakásáról történt, ahol már jóval a temetés megkezdése előtt hatalmas tömeg gyűlt egybe, hogy a mindenkitől becsútt Sztankovics Miklósnak megadja a végtisztességet. A szertartás pontban három órakor vette kezdetét, mikor díszgyengruhába öltözött tűzoltók a koporsót lehozták a lakásból és bevitték a közelben levő görög keleti szerb templomba, ahol a templom közepén fekvő helyre helyezték. A temetés résztvevő Mihályovics Gyula főparancsnok vezetésével az aradi városi tűzoltóság, Záray Jenő parancsnokkal az élén az önkéntes tűzoltótestületek, a vaggongyári tűzoltóság Halmai Lajos parancsnok vezetésével, míg a gázi tűzoltóságot Polyák Antal vezette. A textilgyári tűzoltóság külön csoportban jelent meg a temetésen.

— Erélyes harcot indítottak a Bata ellen a jugoszláv kereskedők és gyárosok. Belgrádból jelentik: A jugoszláviai bőr- és cipőkereskedők mozgalmat indítottak, mellyel a Bata-cipőgyár jugoszláviai letelepedését kívánják megakadályozni. A jugoszláv cipőkereskedeleme elhatározta, hogy nem vállalja a Bata-cipők árusítását sem.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „**Ferenc József**” keserűvizet. — Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a **Ferenc József víz** remek természetalkotta hashajtó. A **Ferenc József keserűvíz** gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Ráomlott a kaszánya a katonákra. New-Yorkból jelentik: Brooklynban egy gyalogezred kaszánya összeomlott és maga alá temette a katonákat. A szerencsétlenségnek 150 súlyos sebesültje van.

— Pusztulásba sodorja faluját a batávjai szent ember makacssága. Batáviából jelentik: Tegnap délután újból kitört a Merapi-vulkán. A látványos óránként 30 kilométeres sebességgel halad és az egész környéket veszélyezteti. Emberéletben eddig nem esett kár. A hatóságokat aggasztja a kis falu sorsa, mert a lakosság mindaddig, amíg az ottani szent ember el nem hagyja a falut, nem távozik el a faluból. Ezért a falut valószínűleg erőszakkal kiűrik.

— Földrengés pusztított Ankarában. Ankarából jelentik: A közelben nagyarányú földrengés pusztított, amelynek következtében számos ház összeomlott. A földlökések még tartanak. Csavocskul faluban hatvan ház összeomlott.

— Kéménytűz. Ma este értesítették az aradi tűzoltóságot, hogy az Erzsébet-körút 73. számú házban kéménytűz tört ki. A tűzoltóság azonnal kivonult a helyszínre és a tüzet pár perc alatt eloltotta.

— AAC tea-estély január 31-én a Közpon-tiban. Meghívó felmutatása kötelező. Tagok és családtagjaik részére a tagsági igazolvány meghívót helyettesít.

Kardos Mihálynét, a gyilkos nagyrévi asszonyt meglátogatta Kozarek hóhér

Az arzénpör első halálraitóját kedd reggel hat órakor akasztják — Osszeácsolták a bitófát — Siralomház a szolnoki törvényszéken

Szolnokról jelentik: Holnap, kedden a tiszazugi arzénpör egyik fejezete szomorú akasztással záródik le a szolnoki törvényszék fogházának udvarán: akasztás lesz, egyik halálraitolt nagyrévi asszony akasztása.

Kardos Mihályné, született Szendy Mária nagyrévi asszony bűnperében december 3-án hirdetett ítéletet a Kuria. Jogerőre emelte az alsófoku bíróságok halálos ítéletét Kardos Mihálynéval szemben, aki

első férjét és 22 éves fiát ölte meg arzénal.

Szombaton Szolnokra érkezett a hivatalos értesítés, amely úgy szövegezte, hogy az államfő szabad folyást engedett az ítélet végrehajtásának és

vasárnap a kora reggeli órákban már ott kopogtatott a szolnoki törvényszék vezetőjének ajtaján: Kozarek, az állami ítélet-végrehajtó.

Szombaton este érkezett Kozarek Szolnokra, ahol már kitűzték az akasztás időpontját: holnap, kedden reggel 6 órakor hajtják végre az ítéletet.

Kozarek hóhér, aki kinevezése óta ezuttal másodszor funkcionál, engedélyt kért a törvényszék vezetőjétől arra, hogy meglátogassa cellájában a delikvenst, mert a kivégzés előkészületei szükségessé teszik ezt a szokásos látogatást. Néhány órával később felnyitott a szolnoki törvényszék fogházának egyik cello-

ajtaja a hóhér előtt. A cellából egy feketeruhás, sápadtarcú asszony csodálkozó tekintete fordult a látogató felé. A hóhér alaposan szemügyre vette delikvensét, aki természetesen mitsem tudott ennek a látogatásnak jelentőségéről. Ma reggel azonban már megtudta:

ma, hétfőn délelőtt ugyanis kihirdette Fuchs tanácselnök a jogerős halálos ítéletet Kardos Mihályné ellen.

Délelőtt 9 órakor vezették le Kardosnét cellájából abba a terembe, ahol az első halálos ítélet elhangzott előtte. Ebből a teremből már a siralomházba tér vissza a halálraitolt nagyrévi asszony.

A szolnoki törvényszék fogházának udvarán is terenszemlélt tartott Kozarek hóhér. A hivatalos funkcionáriusokkal együtt kijelölték hol fog állani az akasztófa, amelyet ma, hétfőn ácsoltak össze.

A holnapi akasztás híre már vasárnap nagy érdeklődést keltett egész Szolnokon. Ma, hétfőn valószínűleg ostrom alá fogják a törvényszéket belépőjegyekért.

A törvényszék azonban csak korlátozott számban bocsát ki jegyeket. Körülbelül 50 belépőjegyet adnak ki az akasztásra, amelynek egyik szomorú érdekessége az is, hogy évtizedek óta ez az első eset, amikor asszonyon hajtának végre halálos ítéletet

Sulyos feltételű kardpárbajjal folytatódik a budapesti ablak-affér ügye

Az állon-lőtt hentesmester kártérítési pert indít merénylete ellen

Budapestről jelentik: A nyugati pályaudvaron Hrotkó István, budapesti hentesmester és Gönczy Miklós mérnök között lejátszódott revolveres affér ügyében tegnap érdekes fordulat állott be. Az affért mint ismeretes, **szóváltás előzte meg a mérnök és dr. Hajagos László, váci főorvos között.** A főorvos és a mérnök lovagias utra terelték az incidens eme részét: dr. Hajagos két barátja, Szabó Károly

és Somogyi Jenő századosok útján provokáltatta Gönczyt, aki báró Vojnich képviselőt és Eggenhoffer táblai titkárt nevezte meg segédül. A segédek **harcképtelenségig, nehéz lovassági kardokkal történő párbajban** állapodtak meg. A párbaj Budapesten, valószínűleg csütörtökön lesz. Érdekes, hogy Hrotkó, akit a Verebély-klinikán ismét megoperáltak, pert indít Gönczy ellen.

— Betörők a körösbányai járásban. Rövid idővel ezelőtt Dallastó Róza körösbányai lakosnőhöz törték be ismeretlen tettesek és raboltak el 200.000 lejes értékű aranyérmét, ékszeri és betétkönyvet anélkül, hogy a tettesek nyomába juthatott volna a nyomozó hatóság. Most pedig Dobróczon a község házára törték be ismeretlen tettesek, akik a közséi pénztárt ültették ki. A község irodája, amelyben a pénztárt tartották, a községi bíró őrzetere volt bizva. Tegnap este a bíró egész családja tánc mulatságon volt, ő maga este 9 órakor aludni tért. A községi pénztár ugyanabban a helyiségben volt elhelyezve, ahol a bíró aludt. A tettes vagy tettesek kívülről kinyitva az ablakot másztak be a szobába és a ládát az ablakon keresztül lopták ki, ahonnan aztán a határba szállították, feltörték és kizsádkelt belőle 16.000 lejt, az iratokat érintetlenül hagyták. Este 10 órakor tért haza a bíró családja a mulatságból és a bíró felébredvén, azonnal észrevette a lopást, amit még éjszaka jelentettek a csendőrségnek. A csendőrség a láda körül talált cipőnyomok alapján Indriés Petru dobórczi lakost tartóztatta le a lopás gyanúja miatt, a pénzt azonban nem lehetett megtalálni. A gyanúsított fogságban maradt.

— Halál az erdőben. A borosjenői erdőkerülő jelentést tett a csendőrségnek, hogy a községet környező erdőben holtan találta meg Vales Tódor napszámost. Az idős ember valószínűleg a szomszéd községbe igyekezett munkára, ntia az erdőn vezetett keresztül, ahol rosszullét fogta el, majd anélkül, hogy valaki segítségére sietett volna, meghalt. A csendőrség jelentést tett az esetről az aradi ügyészségnek, ahol — tekintettel arra, hogy bűneset nem forog fenn — megadták a temetési engedélyt.

— Nem azonos. Mult szombati számunkban megjelent „Csalás miatt feljelentettek egy aradi pénzügynököt” című közleményre vonatkozólag Hatschek Artur és Haasz Albert aradi bankbizományosok kérésére igazoljuk, hogy a kérdéses cikk rájuk nem vonatkozik.

— Katonai okmányok felülvizsgálása. A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazok, akik december hó 18-ig nem jelentek meg a katonai okmányokat felülvizsgáló bizottság előtt, azok 1931 január 31-ig a várban mutathatják fel utólag igazolványaikat.

— Az Új Idők folytatja Herczeg Ferenc A Nap fia című regényének közlését. Időszent és művészi képek egész sora teszi változatossá Herczeg Ferenc képes szépirodalmi hetilapját.

— Wizo. Ma délután 6 órakor dr. Gara Ármán előadása: A zsidó forradalmárok.

— A katonai nyugdíjgyesület elnöksége felkéri az összes tagokat, hogy a közgyűlés által jóváhagyott tagsági díjat havonta a pénzügyvizsgálatoságnál az egyesület által kiküldött képviselőknél okvetlenül befizetni méltóztatassék, mert ezáltal munkánkat megkönnyebbítik, egyesületünket kitűzött biztos cél elérésében elősegítik. A havi tagsági díjak a különböző községeken az egyesület által kijelölt bizalmiember beszédi és az egyesületnek átadja. A katonai nyugdíjgyesület: Rades ezredes, elnök.

— Dr. Lakatos Bádeni szanatóriuma Wien mellett egész télen teljesen üzemben. Összes diéták, külön szívsztály. A legnagyobb komfort, klinikai kezelés mellett a megfelelő szórakozások. Mérsékelt egységárak úgy, a pensio, mint a kezelésekre vonatkozólag.

Egy aradmegyei község tanácsa megtagadta az eskütételt

A bonyodalmás ügy Aradmegye vezetősége előtt — A tanácsot lemondottak tekintik és új választásokat rendel el a megye

Furesa eset foglalkoztatja Aradmegye vezetőségét, amely elé hasonló közigazgatási ügy még nem került. Még a múlt év őszén megválasztották a radnai járásban levő Grosi Noui község tanácsát, Ciucurita Pascu bíróval az élén. A községi tanács nyomban meg is tartotta alakuló ülését, azonban nem Grosi Nouiban, hanem a radnai körjegyzőség székhelyén: Caprután. A tanács megalakult, a tagok letették a szabályszerű esküt és az alakulásról szóló jegyzőkönyvet beküldötték Aradmegye vezetőségének jóváhagyás végett.

A megyei perm. nens-bizottság annakidején foglalkozott az ügygel és miután megállapítást nyert, hogy a tanács tagok másutt tartották meg az alakuló ülést, nem a saját községükben, megsemmisítették és elrendelték az új alakuló közgyűlés megtartását. Stefanica Florian dr. radnai főszolgabíró összehívta az alakuló ülést, amelyet az elmúlt napokban tartottak meg. Ezen váratlan és meglepetést keltő esemény történt. A tanács tagjai, a bíróval él-

kön kijelentették, hogy már egyszer esküt tettek, amikor az első alakulás megtörtént és nem hajlandók újból esküt tenni. A főszolgabíró hiába magyarázta meg nekik, hogy a törvény előírja az eskütételt, a tanács tagok nem engedtek.

Ma érkezett meg az aradi megyei prefektúrára Stefanica dr. főszolgabíró jelentése. Az ügy a legközelebbi megyei permanens-bizottsági ülés elé kerül, ahol döntenek a továbbiak ügyében. A megye vezetőségének álláspontja szerint a közigazgatási törvény értelmében nem lehet mást tenni, mint az

egész tanácsot lemondottak tekinteni és új választásokat tartani.

Ez annál is inkább bekövetkezik, miután a tanács tagok maguk is kijelentették, hogy inkább lemondanak, semhogy újabb esküt tegyenek és új választások elrendelését kérik. Az érdekes ügy általános feltűnést keltett megyei körökben.

SPORT KÖZLÖNY

A Ferencváros tizcentiméteres hóban ismét csak eldöntetlen eredményt ért el Belgrádban

Ferencváros-BSK 2:2 (2:2)

Belgrádból jelentik: A Ferencváros rosszul sikerült olasz turája után, a jugoszláv „pót-túra” sem végződött teljes sikerrel. A zöld-fehérek legelőször 7:1 arányban győztek a gyöngébb Sokó ellen, azután a két vezető belgrádi csapattal szemben, egyformán csak 2:2-es eldöntetlen eredményt értek el. A vasárnapi ellenfél a BSK csapata volt.

A magyar csapat Korányi helyén Takács L-gyel állott ki, különben a vasárnapi fontos mérkőzésen teljes első csapatát szerepeltette. A pályát 10 centiméteres hó borította és a mérkőzés alatt is esett a hó, ami mindkét csapat teljesítményét károsan befolyásolta. A Ferencváros az első félidőben, belgrádi ellenfele pedig szünet után volt jobb, úgy, hogy az eredmény igazságos.

A mérkőzés heves ferencvárosi támadásokkal kezdődött és Takács II. Szedlacek át-

adásából már a 2. percben megszerezte a vezetést. A 19. percben a jugoszláv csapat Marianovic erős lövéssel kiegyenlített, sőt két perc múlva ugyanazon játékos újabb lövése révén, vezetéshez is jutott. A Ferencváros ekkor az iramot fokozta és a 26. percben Szedlacek kiegyenlített, aki a BSK színeiben debütáló olasz kapus, Gazarre által kiejtett labdát a hálóba nyomta.

Szünet után az 1. percben Angyal a jugoszláv csatárok egy merész védésnél fejberúgták. Angyal csak 10 percnyi élesztgetés után állott ismét a csapatba. Pár perc múlva a jugoszláv kapus is megsérült, aki Takács II. lövése vetette be magát. A játék ettől kezdve csapkodóvá vált és a mély talaj miatt, mindkét csapatban a fáradtság jelei mutatkoztak. Az eredmény a mérkőzés végéig nem változott. A kornerarány 4:4 vált.

A magyar gyorskorcsolyázóbajnokságot óriási meglepetésre Vita Andor nyerte

Budapestről jelentik: Magyarország 1931. évi gyorskorcsolyázó-bajnoksága nagy meglepetéssel végződött. A bajnokságot ugyanis a favorit és a tavalyi bajnok Kimmerling előtt, a fiatal Vita Andor nyerte, aki minimális pontkülönbséggel előzte meg és szorította le az összesített pontverseny második helyére Kimmerlinget. A tavalyi bajnok csak hatodik lett 1500 méteren és ennek köszönhetette Vita

meglépő bajnoki győzelmét. Vita teltecses, szorgalmas és még egész fiatal versenyző, aki előtt nagy jövő áll. A harmadik Wintner lett, míg Eötvös, aki a második napra minden esélyét elvesztette, visszalépett a versenytől.

A futamok összesített eredménye alapján Magyarország 1931. évi gyorskorcsolyázó bajnoka: Vita Andor (BKE) 213.856 ponttal, 2. Kimmerling József (BKE) 213.926 ponttal.

Magyarország válogatott birkózói 5:2 arányban fölényesen győzték le a csehszlovákokat

Magyarország válogatott birkózócsapata megérdemelt fölényes győzelmet aratott Csehszlovákia birkózói fölött. Vasárnap délelőtt a Royal Orfeum színpadán folyt le a harmadik magyar-csehszlovák birkózómérkőzés, amely 5:2 arányú magyar győzelmet hozott és így az 1928. évi prágai 7:5 arányú és az ugyanazon évi budapesti 8:4 arányú magyar győzelmek után, a magyar színek képviselői biztosan utasították vissza a csehszlovák birkózók revánskérését.

Az egyes csoportok eredménye:

A légsúlyban Szegfű pontozással győzött

Nic ellen. A mérkőzés állása 1:0 Magyarország javára.

A pehelysúlyban Maudr biztos pontozással győzelmet aratott Fehér ellen. 1:1.

A könnyűsúlyban Kárpáti pontozással győzött Jaros ellen. 2:1.

A kisközépsúlyban Mafura pontozással győzött Samec ellen. 3:1.

A nagyközépsúlyban Tunyogi a 16. percben dupla nelsonnal dobta Haalát. 4:1.

A kishézsúlyban Szalay pontozással győzött Wawra ellen. Wawra dicséretes mo-

don nem adta föl a mérkőzést, annak ellenére, hogy a mérkőzés befejezése után, dr. Varga Béka megállapítása szerint, közben bordatörést szenvedett, ami igen fájdalmas. 5:1.

A nehézsúlyban Badó Rajmund—Hoban (cseh) küzdelme teljesen egyenrangú volt és csak a bírói ítélet tudott a csehek javára különbséget tenni. 5:2.

O Tóth Ilonka nagy rekordjai a MUE uszóversenyén. Budapestről jelentik: Eredetileg nemzetközinek tervezte a Magyar Uszó Egyesület vasárnapi hölgyuszóversenyét, amely azonban országos jellege ellenére is, fényes sportbeli és szép anyagi sikerrel végződött. A miting első száma a 100 méteres gyorsuszás volt, amelyet Tóth Ilonka 1 perc, 14.8 mp. európai viszonylatban is respektábilis rekorddal nyert meg. Tóth Ilonka bravurja a 100 méteres rekorddal még nem ért véget. Később indult a háromszor 66 és kétharmad méteres vegyes stábtában, amelynek sprinttávján a hét méter előnnyel indult Bárány Magda mögött mindössze karcsapással maradt le, majd részt vett a tízszer 66 és kétharmad méteres tömegstábtában és végül a három versenytől fáradtan, a 400 méteres gyorsuszásban, de kivételes klasszist bizonyítja, hogy 400 méteren is rekordot javított. 6 perc, 18 másodpercre szorítva le 6 perc 26.6 másodperces rekordját.

Fontos városrendezési ügyeket tárgyalnak Aradváros közgyűlésén

Szétküldik a meghívókat. — Érdekes tárgysorozatot. — A város százmillió kölcsöne.

Ma szétküldték a meghívókat a városi tanács január 16-án és 17-én tartandó közgyűlésére. A tanácsülés tárgysorozata a következő:

1. Az ülés megnyitása.
2. Dr. Ursu János és Pausesti Miklós tanács tagok eskütétele.
3. Egy városi mérnök megválasztása.
4. A Reusz-féle telek és ház kisajátítása.
5. A Vigtorjának adandó újabb moratórium megszavazása.
6. Különböző uccanyitások.
7. Telekrészek vásárlása, uccák kiegyenesítése szempontjából.
8. A Gutzjahr-féle parcellázás jóváhagyása.
9. A város jugoszláviai birtokának eladása.
10. A régi kisvasút sinjeinek és egyéb alkatrészeinek eladása.
11. A kulturpalota felügyelő bizottságának megválasztása.
12. Az Óvár-tér rendezéséről szóló szabályrendelet jóváhagyása.
13. A város részére szükséges 100 millió kölcsön ügyének letárgyalása.
14. Az ebadóról szóló szabályrendelet jóváhagyása.
15. Az értékadóról szóló szabályrendelet jóváhagyása.
16. Az utadóról szóló szabályrendelet letárgyalása.
17. A kataszteri illetékről szóló szabályrendelet megszavazása.
18. A magyar színházzal kötendő szerződés jóváhagyása.
19. A villanyáram árának megállapítása.
20. Nyugdíjasok segélyezésének ügye.
21. Két tanács tag delegálása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
22. Javaslato és interpellációk.
23. Ülés bezárása.

A tanácsülés mindkét napon délután 5 órakor kezdődik. Érdekes pontnak ígérkezik a százmillió kölcsönre vonatkozó. Itt a tanácsnak afelett kell döntenie, alkalmasnak találja-e egyáltalában az időt arra, hogy a város kölcsönt vegyen fel és ha igen, milyen feltételek mellett tartja lehetőségre a kölcsön felvételét. Így tehát a tanács állásfoglalásától függ, lehet-e szó nagyobb kölcsön felvételéről.

Halálos szerencsétlenség egy vadászaton

— A a tornyal bíró agyonlőtt egy hajót —

Érdekes ügyben intézett átiratot a megye vezetősége az aradi királyi ügyészséghez. Még néhány hónappal ezelőtt történt, hogy Jancsin Traján, Torna község bírája egy vadászat alkalmával véletlenül belelőtt Nagy Mihály hajtába, aki sérülései következtében meghalt. A megye ma átiratban intézett kérdést a törvényszékhez aziránt, vád alá helyezték-e a községi bírót, miután ebben az esetben megteszik a szükséges lépéseket állásából való felüggesztésére.

Véres rablógyilkosság Karánsebes közelében

A robogó szekéren ölték meg gyilkosai a hatalmaserejű mészáros — Elfogta a tettesek egyikét a karánsebesi csendőrség — Széleskörű hajsza indult a cinkostárs után

Karánsebesről jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt Karánsebes közelében, amelynek áldozata Tótfalvi Árpád karánsebesi mészáros. Tótfalvi Árpád inasával szekéren egy közeli faluba indult bevásárlásra és mint rendesen, nagyobb összegű pénzt vitt magával. Erről ugylátzik tudomást szerezhetek a gyilkosok, akik Karánsebestől nem messze meglettek az áldozatot és amikor a szekér az egyik utkanyarodóhoz ért, a szekérre ugrottak és rávetették magukat. A hatalmas természetű mészáros dulakodni kezdett, az inas pedig segítségért szaladt a faluba.

Mire visszaérkezett, gazdáját vérbefagyva, holtan találta, a gyilkosok pedig elmenekültek.

Az időközben összegyűlt emberek a közeli erdőbe siettek és az egyik gyilkost sikerült elfogni Tudor Enarchie személyében, akit a falusiak agyba-főbe vertek, majd átadták a kiérkező csendőröknek. A gyilkos bevallotta, hogy Ratoiu Miklós nevű barátjával gyilkolta meg Tótfalvi Árpádot, hogy könnyűszerrel pénzhez jusson. A másik elvetemült gyilkos kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult meg.

Harminckét betöréses lopás bizonyult

Az áruló platinába foglalt briliáns inggombok — Fény kezd derülni a színházi lopások ügyére is — Letartóztatási indítványt tett a főügyész

Általános érdeklődést váltott ki az Aradi Közlönynek az a híradása, melyben az aradi rendőrség legutóbbi jó fogásáról számolt be és amely szerint Bugariu Todor detektiv a napokban tetten ért lopás közben egy fiatalkorut, aki a kihallgatások alkalmával, terhelően vallott fivérére: Havasi Jenőre, volt kardalos színészre, az aradi színház tavalyi sugójára, aki azonban az idén nem kapott szerződést. Az ügy egyre érdekesebb kezd lenni, amennyiben az aradi rendőrségnek eddig 32 betöréses lopást sikerült a fiatalkorura rábizonyítani. Ily módon derült világosság nagyon sok, eddig kiderítetlen ügyre, amelyek már hónapok óta foglalkoztatták a rendőrség bünygyi osztályát.

A régi trükk

A fiatalkoru betörő részletes valómást tett. Legutóbbi látogatását Hegyi Andor, aradi nagykereskedőnél tette. A nagykereskedő lakásában senki sem tartózkodott és a szolgálo, aki a konyhában végezte teendőjét, elfelejtette az ajtót bezárni. A fiatalkoru besurrant a lakásba és az egyik széken levő szmokingból két platinába foglalt briliáns gombot lopott el. Alighogy ezeket a tárgyakat zsebébe tette, megjelent a szobában a szolgálo, aki kérdőre vonta a fiatalembert, hogy mit keres ott. A fiatalkoru azzal meglepetőzött, hogy egy villanyszerelőtől küldték ki, azonban megvilágosítja, téves helyen jár. Ez a kifogás már régén bevált trükkje volt. A szolgálo, anélkül, hogy gyanuja támadt volna, nyugodtan elengedte. A nagykereskedő csak később vette észre, hogy inggombja eltűnt, feljelentést azonban nem tett, mivel azt hitte, hogy elvesztette őket.

A fiatalkoru a lopott gombokat — mint utóbb kiderült — egy aradi ékszerésznek adta el. Ehhez is külön trükkje volt. A gombokkal beállított az ékszerészhez, aki tekintettel arra, hogy egy fiatal fiu hozta be az értékes tárgyakat, gyanút fogott és nem akarta azokat megvenni. Ekkor a fiatalember eltávozott és csakhamar visszatért bátyjának egy irásával, aki arra hivatkozva, hogy sugója a színháznak és szorult helyzetben van, kérte az ékszerészt, hogy vegye meg az eladásra kínált tárgyakat. Az ékszerész ekkor kifizette a gombokért járó rendes árat és a fiu eltávozott.

Egy pár nap múlva megjelent az üzletben Hegyi Andor nagykereskedő, aki új inggombokat akart vásárolni. Az alkudozás során felhínt neki egy pár briliáns gomb, amely nagyon „haszonlított” azokhoz, amelyek lakásából elűntek. Nem tudta magának megmagyarázni, hogy azok hogyan kerülhettek az ékszerészhez, nem is kérdezősködött róluk. Egy pár nap múlva aztán felkereste a nagykereskedőt az államrendőrségnek egy detektivje, aki elhozta neki az eltűnt inggombokat. Ekkor de-

rült ki, hogy a fiatalkoru a kihallgatások során bevallotta, hogy kikhez tört be és ugyanakkor több aradi ékszerész nevét is megadta, akiket sikerült félrevezetnie azzal, hogy bátyja holmiját adja el. Egy helyre többször sohasem mert eladás végett ékszert vinni, mert tartott attól, hogy az ékszerészek gyanút fognak és átadják a rendőrségnek.

A múlt évben egyébként a színháznál is sok értéktárgy tűnt el teljesen megmagyarázhatatlan módon és a színészek most arra gyanakszanak, hogy Havasi a színháznak házi tolvaja volt. Erre vonatkozólag több színész elhatározta, hogy eltűnt tárgyaikról bejelentést fog tenni a központi rendőrségen.

Letartóztatási indítványt tett a főügyész

A fiatalkoru rendkívül érdekes bűnlajstromának összeállítását ma fejezte be a rendőrség és úgy öt, mint bátyját, a volt színházi sugót, ma délelőtt átszállították az ügyészségre. Vulpe Constantin főügyész előbb a kiskorut hallgatta ki, aki elmondta, hogy a lopott értékek eladására bátyjától kapott megbízást. Havasi Jenő ezzel szemben tagadja a főügyész előtt a terhére rótt bűncselekményeket, kijelentette, hogy öccsével soha nem állott összeköttetésben, fogalma sem volt arról, hogy az értéktárgyak, amiknek eladására öccse vállalkozott, bűnös uton kerültek annak kezébe. A gyanúsítottak kihallgatása után a főügyész letartóztatási indítványt hozott. Havasi Jenőt átszállították a vizsgálóbíróhoz, öccse pedig fölkerül a kiskoruk bíróságához, azonban sem a vizsgálóbíró, sem a kiskoruk bírója nem hozott még döntést ügyükben. Egyelőre mindketten őrizetben maradnak az aradi ügyészség fogházában.

34 és fél millió lej birságot róttak ki a zöldszesz-csempészési ügy szereplőire

Az érdekeltek megtagadták a jegyzőkönyvek aláírását, mert azok valótlanságot tartalmaztak. 180 ezer lej foglalt le biztosítékul az államkincstár

Nagyváradról jelentik: Az érmihályfalvai zöldszesz-csempészés ügyében tegnap hirdették ki az ítéletet. Pénteken egész nap tartott a jegyzőkönyvek felvétele, amelyeket azonban az érdekeltek felek nem írtak alá.

Az aláírás megtagadását azzal indokolták, hogy a jegyzőkönyvek a nyomozás során tett valóságaik alapján készültek, azokat a vallomásokat pedig veréssel csikarták ki, tehát azokat nem ismerhetik el valódiaknak. A jegyzőkönyvek elkészültek és rövid tanácskozás után kifüggesztették az állomási vámhivatal ajtajára a vámhatározatot, amely

34.572.664 leiben állapítja meg a vámbirságot, amelyért egyetemlegesen felelősek: Danézinger

Mi történt az óceán felett a „Vöröshaju özvegy” vakmerő pilótáival?

Nem érkeztek meg Párisba a „Trade Wink” utasai

Londonból jelentik: MacLaren kapitány és Berly Hart, a „Vöröshaju Özvegy” pilótái szombat délután startoltak Hamiltonból, a Bermuda-szigetéről oceáni útjukra. Az Azori-szigeteket a pilóták 22 óra alatt akarták elérni. A pilóták gépe, a „Trade Wink” még vasárnap éjszaka megérkezik Párisba. Aviatikai körökben a pilóták vállalkozását nagy vakmerőségnek tartják, mert az Óceán fölött rendkívül kedvezőtlen az időjárási helyzet és nagy ellenszelek dúlnak.

Megkezdette csapatszálítási gyakorlatait az angol repülőflotta

Nüszönhöz ember repül egy-egy géppel Londonból jelentik: Az angol légi haderő most kezdte meg a csapatszálítási gyakorlatait Kairó és a Fokföld között. Három repülőgép indult el a 12.000 mérföldes utra, mindegyik 25 teljesen feliegyverzett és felszerelt katonát vitt magával. A repülőgépek ma reggel indultak a heliopolisi repülőtérrel. Ez az első eset, hogy az afrikai haderőt repülőgépen próbálják szállítani.

Kommunista lázadás tört ki a Fülöp-szigeteken

Fanatikus szekta, mely egész városokat rabol ki

Londonból jelentik: A Fülöp-szigeteken a Colorus nevű fanatikus szekta tagjai fellázadtak és kirabolták Tavug városát. Valószínű, hogy a lázadás kommunista propaganda következtében tört ki. A szekta tagjai vörös öveket viseltek és az övekben titkos nyelven utasításokat találtak. Az utasításokat még nem tudták megfejteni.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Szombaton: Csökkeljen meg... Vigjáték, Somlay Arturral C) bérlet, rendes helyárak. Vasárnap délután 4 órakor: Töltőtoll Somlay Arturral, Rendes helyárak. Este fél 9 órakor Móricz Zsigmond örökéletű vigjátéka: Sári bíró, Somlay Arturral a címszerepben. A) bérlet, rendes helyárak.

* Budapesti sztárok vendéglátásai az aradi színházban. Somlay Arturnak külsőben levő második aradi látogatása csak egyik pontja annak a nagyarányu programnak, amelyet az aradi színház igazgatósága a magyar színészet legjava kiválóságainak vendégrepertoriájára kitűzött. Szendrey Mihály igazgató ma délután Budapestre utazott, hogy a program teljes megvalósítása érdekében tárgyalásokat folytasson. — Már most közölhetjük, hogy Honthy Hanna, Hegedűs Gyula és még több magyar híresség vendégszerepléséről van szó, Sarkady Aladárnak több napig tartó vendégszereplése már befejezett tény.

Lajos, Weisz Lajos, Fisch Sándor érmihályfalvai kereskedők és Berkovics Béla szállítási vállalati tisztviselő, mint a csempészes tettesek, Szentiványi István raktáros, Buday György vasuti raktárnok, C. Canavea vasuti állomásfőnök, Emilian Stefanescu vámfőnök, V. Wolschy vámtaxatőr és Engel Samuel ezetmári borkereskedő, mint bűnszereplők.

Az egész hatalmas vámműgy most először a pénzügyminisztériumhoz került, majd a bünygyi rész, s az egész ügy átvizsgálására a zilahi ügyész ség illetékes, ahol biztosan már ezekben a napokban meg is kezdik a vizsgálatot. A gyanúsítottak ellen biztosítási végrehajtást vezettek és 9 emberrel összesen 180 ezer lej lefoglalható ingó és ingatlan találtak.

József főherceg új memoár-kötetét ír

Érdekes leleplezéseket közöl a főherceg háborús emlékeiből — 1917-ben Stirbey herceg, Carp és Marghiloman József főhercegnek szánták Románia koronáját

Bécsből jelentik: József főherceg az Aradi Közlöny - budapesti tudósítójának értesülései szerint most rendezti sajtó alá memoárjainak III. kötetét, amely tavasszal fog megjelenni a Tudományos Akadémia kiadásában. József főherceg ebben a kötetben szenzációs leleplezéseket fog közölni arról, hogy 1917-ben felkínálták neki a román trónt. Bécsi tudósítónak az erre vonatkozó közléseket alkalma van már most ismertetni.

Köz tudomás, hogy Románia, amíg a központi hatalmak szövetségese volt, a világháború kitörésétől kezdve állandóan habozott, hogy az an-

tant oldalán avatkozzék-e be, vagy senleges maradjon. Már 1915-ben több koronatanács foglalkozott a beavatkozás kérdésével. Ekkor már nem élt I. Carol király, azonban még életben volt özvegye, Carmen Sylvia. Ezekre a tanácskozásokra mindig meghívták a Bratianu-kormány ellenzékének vezéreit is, nevezetesen Carp Pétert, Marghilomant és Filipescut, akik jöllehet valamennyien a konzervatív párt egy-egy csoportjának voltak vezérei, más-más álláspontra helyezkedtek.

A diplomácia titokteljes kulisszái mögül

Carp a központi hatalmak mellett akart beavatkozni a háborúba, Filipescu az antant mellett és végül Marghiloman a semlegesség mellett tört lándzsát. Végre 1916 augusztus 4-én Románia aláírta a szerződést, amely Erdélyt, a Bánságot, Bukvinát, Dobrudzsát és Besszarabiát helyezte kilaftásba, ha az antant mellé áll. Így azután 1916 augusztus 27-én Románia megtámadta Erdélyt.

Közben kitört az orosz forradalom és a Bratianu-kormány helyzete egyre rosszabbodott. Evvel párhuzamosan egyre nagyobb súlya lett a központi hatalmak iránti barátságot hirdető konzervatív politikuskoknak: Carpnak, Marghilomannak és Stirbey hercegnek. Ez a három konzervatív román politikus komolyan foglalkozott avval a tervvel, hogy a román trónt felajánlják a Habsburg-család egyik tagjának és pedig József főhercegnek.

1917 júniusban Marghiloman Bécsen keresztül

Karlsbadba utazott, állítólag azért, hogy gyomorfáját gyógyítsa, valójában azonban azzal a szándékkal, hogy Czernin Ottokár gróffal a román trónnak József főherceggel való betöltéséről tárgyaljon. Személyi, családi és politikai momentumok egyaránt közrejátszottak abban, hogy kormányrajutáshoz újból közelálló konzervatív politikusok választása József főhercegre esett. Természetesen tisztában voltak azzal, hogy ez a kérdés nemcsak Ausztria-Magyarországon, de még inkább Németországon múlik. A németek azonban nem fogadták el a tervet, mivel nem akarták detronizálni a romániai Hohenzollern-dinasztiát. Az 1918 május 7-én megkötött bucuresti-i békeszerződést ugyan már Marghiloman írta alá, mint Románia miniszterelnöke, azonban a németek ellentárlása miatt már nem kerül sor arra, hogy a román kormány a koronát valóban fel is ajánlja József főhercegnek.

Szemere Pál,

A cseka autóján a halálba

Öngyilkosság a G. P. U.-tól való félelem miatt — Fantasztikus halál-autót — Halálugrás a negyedik emeletről.

Párisból jelentik: A szovjet karmat közül kimenekülő oroszok valamennyien hajmeresztő történeteket beszélnek el és írnak le, hogy vadállati kegyetlenséggel bánik el a szovjet mindenkivel, aki útjába kerül. Szerepel a történetekben mérge, tör, revolver, tömeggyilkoló gépfegyver, az élő embert is elrohasztó penészes börtön; de ezek közül is kiválik az a rémregény, amelyet *Beszedovszki* ír le legújabbán megjelent könyvében. Ebben a többek között elmondja, miképpen halt meg a cseka kezei között Szavinkov, a századeleji oroszországi szocialista forradalmak egyik legtevékenyebb vezetője. Ebben a történetben pedig nem is az a jellemző, amit a cseka emberei tettek, hiszen az áldozat öngyilkossága megelőzte őket terveikben, hanem sokkal inkább az a tény, hogy a legrégebb orosz szocialista forradalmárok egyike

olyan veszedelemben találta magát a GPU emberei között, hogy kétségbeesésében ő maga lett öngyilkos.

A szocialista „paradicsomban“

Beszedovszki elmondja, hogy Szavinkov Párisból Oroszországba utazott, mert abban a hiszemben volt, hogy ha nem is fogadják nagy szeretettel Oroszország új urai, legalább egyszerű polgár módjára élhet tovább a „szocialista paradicsomban.“ Alig érkezett meg azonban Minksbe, a szovjet politikai rendőrsége letartóztatta. Először természetesen minden további nélkül ki akarták végezni. Szavinkovnak azonban pártfogója akadt Dzserzsinszkiben. A GPU tagjai azt állították, hogy Szavinkov megtérése nem őszinte, Dzserzsinszki viszont hitt abban, hogy a szocialista Szavinkov máról holnapra meggyőződésből pártolt át a kommunizmushoz. Magának Szialinnak is az volt a véleménye, hogy Szavinkovtól ez az átpártolás egyszerű sakkhúzás és hogy első adandó alkalommal hajlandó visszazökní Oroszországból

Szavinkov, hogy külföldön harcoljon a szovjet ellen. Ezeknek a vitáknak az lett a vége, hogy Szavinkovot nem végezték ugyan ki, de nem is ítélték halálra. A kérdést úgy akarták megoldani, hogy a cseka utasította a bíróságot,

ítélje halálra Szavinkovot, ugyanakkor azonban kérjen is kegyelmét a számára.

Ezzel a megokolással Szavinkov egyáltalában nem volt megelégedve. Ezek után történt, hogy Szavinkov azt kérte *Dzserzsinszkitől*, engedélyezzen a számára egy autót. Dzserzsinszki erre rendelkezésére bocsátott egy Rolls Royce-autót, Szavinkov pedig maga ült a volánhoz, mögötte néhány cseka emberrel, akiket őrizetére rendelt ki.

Inkább a halál, mint a cseka luxusautója

Igy kezdődött az a halál-autót, amely nemcsak fantasztikusan érdekes, hanem jellemző is a szovjetre, amely a világ legdrágább autót tartja vezérei rendelkezésére és az emigrációs szocialista vezérekre, akik nemcsak kitünően, hanem egyenest sportszerűen értenek az autóvezetéshez.

Szavinkov ugyanis nagysebességgel megindította a kocsi és szédületes sebességgel rohant Moszkva uccáin át egész Jaroszlávig. Itt megébredt az őrizetével megbízott cseka-emberekkel együtt, majd ugyanolyan tempóban vágta vissza Moszkvába. Amikor a kocsi a GPU udvarába ért, Szavinkov kiugrott a kocsiból és hirtelen elkezdett futni fel a lépcsőn szobája felé. Két óre erre utána sietett, alig érték azonban a második emeletre, amikor Szavinkov már fenn volt a negyedik emeleten. Közben lenn a kocsinál is maradt egy csekaember, aki néhány másodperc múlva megpillantotta Szavinkov alakját negyedik emeleti szobájának ablakán, hogy

a következő pillanatban levesse magát a szédületes magasságból.

Igy fejezte be életét a GPU fogságában Szavinkov, aki szemtől-szembe ismerhette meg a kommunista forradalom vívmányait,

Leltározásunkat belejeztük.

Gyapjuszövetekben

2 selejtező hetet

rendezünk

**mélyen leszállított
leltári áron.**

GLESINGER

áruház

Str. Metianu (Forray-ucca.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kíváncsi. Nagyon nehéz megállapítani a hálátvonalat a barátság és a szerelem között. Ha ismerőse valóban oly közelségbe jutott felebbvalójával, akkor már nehéz barátságról beszélni. Különben nagyon könnyen meggyőződhet a valóságról, csak az érdekelt bizalmába kell, hogy férközzön. Megoldhatatlan lelki probléma nincsen. Tudatosan kell csinálni mindent és akkor nem kerülhet dilemma elé. Az ön problémája rém egyszerű: Férjhez kell menni, ha Önön múlik a választás.

Régi előfizető. Az Ipar- és Népbank nyugdíjasai ügyében csak ítélet van. Az ítélet azonban nem jelent még végrehajtást. Egyelőre az a helyzet, hogy az ítéletet nem lehet végrehajtani, mert a felszámoló bizottság nem rendelkezik oly összeggel, hogy a nyugdíjasokat kielégíthetné. Türelemmel be kell várni a felszámolás végét. A végletekig semmit sem lehet nyújtani.

Érdekl. Illetőséget csak szülők után lehet örökölni. Azonban az örökölt illetőséget is kérni kell a várostól. Ha az érdekelt már nagykorú, úgy ezt a jogát elvesztette. Ez esetben igazolni kell, hogy legalább négy esztendő óta megszakítás nélkül lakik a városban és adót fizetett.

Z. J. Sianta-Ana. Ügyének utána néztünk, de tekintettel arra, hogy régi keletű, még nem tudunk arra választ kapni. Legközelebbi szerkesztői üzenetünkben részletes választ adunk.

T. I. No. 930. Ügyéről nem tudnak a rendőrségen semmit.

K. L. Arad. Nagyon nehéz lesz a selyemből ezeket a hajtásokat kivenni. Ha a crepe de chine műselyem, úgy egyáltalában lehetetlen. Ha tiszta selyem, úgy próbálja meg a következő eljárást: tegyen a selyemre egy iv selyempapírt, akkor egy nedves ruhát és így vasaljon forró vassal rajta. A selymet nem szabad megnedvesíteni, mert foltos lesz.

Kaktuszharát. Erzékeny kaktuszokat mindig veszedelmes direkt öntözni, mert nagyon könnyen kirohadnak. Legcélszerűbb egy cserépaljába állítani őket, a cserépalját homokkal megtölteni és ezt a homokot locsolni. A cserépen keresztül a növény felszívja a szükséges nedvességet.

AZ

UJSÁG

Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

Kirabolták Einstein villáját

Teljesen feldúlták a világhírű matematikus dolgozószobáját.

Berlinből jelentik: Szombatról vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Einstein Albert világhírű matematikus Berlin mellett lévő villájába és azt teljesen kirabolták. A betörést a villa felügyelője vette észre, aki az esti órákban nyitva találta a villa bejáratát. A betörők teljesen földúlták Einstein dolgozószobáját, a többi szobákban is feltörték a szekrényeket. Hogy azonban milyen értékeket vittek el magukkal, azt egyelőre nem lehet megállapítani, mert a világhírű professzor jelenleg Amerikában időzik és csak kábeltávírat útján értesülhetett a betörésről.

HUTCHINSON

HÓCZIPO SÁRCZIPO

PARIS

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Morganék érdekes megállapodása az Erdélyi Bank és Takarékpénztár r. t.-vel

A telefoniársaság folyószámát nyitott az intézetnél — Moskovitz, az aradi fiókintézet delegált igazgatójának nyilatkozata

Rendkívül érdekes üzleti tranzakció jött létre a Morganék érdekeltségében alakult S. A. R. de Telephone és Erdély egyik legnagyobb pénzintézete között. Ismeretes, hogy a telefonkoncesszió kihasználására alakult telefoniársaság január elsején már megkezdte működését és átvette a romániai telefont. A hatalmas vállalat a bankári teendőik ellátására — Erdély és Bánát területére — megállapodást létesített a kolozsvári központtal bíró Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T.-gal, amely központja és fiókintézetei révén bonyolítja le ezeket az ügyeket. Az érdekes tranzakcióra vonatkozó felvilágosításért fordultunk Moskovitz, delegált igazgatóhoz, aki Ungurean Béla igazgató tá-

volléte alatt az ügyeket vezeti. Moskovitz igazgató a következőkben nyilatkozott:

— A Morgan-csoporttal kötött megállapodásunk híre *megfelel a valóságnak*. Részleteket azonban a megállapodásról még nem tudok mondani, mivel erre vonatkozólag még nem kaptunk diszpozíciókat. Intézetünk egyes fiókjai már megis kezdték ezirányú tevékenységüket, Aradon azonban még nem történt erre vonatkozólag intézkedés. Tulajdonképpen arról van szó, hogy a telefoniársaság folyószámát nyitattatott intézetünkkel és az inkasszált telefonelőfizetéseket a vállalat nálunk fogja elhelyezni, valamint a nagyobb kifizetéseket szintén mi fogjuk eszközölni.

A kormány elejti a boletta tervét

Kommerciálizálják a vasutat

A boletta nem szolgálja a mezőgazdaság érdekeit

Bucurestiből jelentik: A kormánynak az a terve, hogy a magyarországi mintához hasonlóan, nálunk is lisztilletéket vezessen be — mint ismeretes, — általános visszatetszést váltott ki az ország gazdasági körében. Amint most beavatott forrásból értesülünk, a kormány megváltoztatta álláspontját és elejteni készült a boletta-rendszer bevezetésének tervét. Hír szerint a kormány koncesszionálni akarja a vasutat, aminek révén az esetleges költségvetési hiányt kellőképpen fedezhetné és így már szükség sem lenne a boletta bevezetésére, már annál is inkább, mivel a boletta nem annyira a mezőgazdaság, mint a kincstár érdekeit szolgálta volna.

— A csődbejutott temesvári Lloydul Român S. A. de Asigutari Generala csődtömegmondnoka árveréseket tűzött ki a biztosítótársaság temesvári és nagyváradi ingatlanainak eladására. A temesvári ingatlant január 17-én árverezik el 1 millió 435.000 lej kikiáltási árban, míg a nagyváradi ingatlan elárverezésére január 20-ra tűztek ki árverést. A nagyváradi ingatlan kikiáltási ára kétmillió lej.

— Árlejtés tölgylá oszlopokra. Nagyvárad város villamosműve nyilvános uton ajánlatokat kér: 100 darab 10 méter hosszú felső végén 15 cm., 100 db. 9 méter hosszú felső végén 14 cm., 100 db. 8 méter hosszú felső végén 13 cm. átmérőjű teljesen egyenes, görbülettel, hántholt tölgyláoszlopokra villamosvezetékek rőzérezé. Az oszlopok árai ab Oradea-Obor franco adandók meg. Az oszlopok minőségi átvétele a feladó állomásán történik. Szállítási határidő 3 hét. Az ajánlatok írásban, zárt és lepecsételt borítékban 5 százalék bannapénzzel egyúttal a villamosmű igazgatóságánál nyújtandók be legkésőbb 1931 január 19-iki délelőtti 11 óráig.

— Származási igazolvány a belöldi termékekre. A földművelésügyi minisztérium királyi rendelettel módosította a lóhere- és lucernamagkereskedelemlre vonatkozó végrehajtási utasítást. Az utasítás szerint a zsákok plombálásával egyidejűleg a zsákba származási igazolvány helyezendő és származási igazolvány csak azon magvokról adható ki, amelyek belöldön termeltettek, vagy pedig belföldről szállítanak ki. Külföldi eredetű takarmánymagvokról származási igazolvány nem adható ki.

— Jogerőre emelkedett aradi kényszeregyezségek. N. Araton aradi kereskedő kényszeregyezsége jogerőre emelkedett. A cég 1,292,761 lej passzívából 62 százalékos kvótát fizet hitelezőinek 18 hónap alatt. — Szűcs Simon és neje aradi kereskedő kényszeregyezsége jogerőre emelkedett. A cég 375,507 lej passzívából 62 százalékos kvótát fizet.

— Ötvenmillió fizetéseketelenség a bucaresti-i piacon. Roller Adolf bucaresti-i varrógép- és ipari gépkereskedelmi vállalat kényszeregyezséget kért. Passzívái 49 millió 918.000 lejt, aktívái 37 millió 354.000 lejt tesznek ki. Hitelezőinek 60 százalékos, két év alatt fizetendő kvótát ajánl.

— Vigyázat! Jön a viski-dumping. Moszkvából jelentik: A szovjetkormány a napokban rendeletet adott ki a legfelsőbb gazdasági bizottság számára, hogy az évek óta a különböző kikötőkben felraktározott óriási mennyiségű viskit és gabonaszest a lehető legrövidebb időn belül dobják piacra. Hír szerint mintegy ötven hajóból álló szállítmány már utban is van az európai kikötők felé. A szovjetkormány a szeszt elsősorban az államok kormányainak fogja felajánlani még pedig literenként 5 aranykopekes áron. Viszont a hajóparancsnokok utasítást kaptak, hogy amennyiben a tárolás valamelyik kikötőben a hatóság ellenzése miatt nem volna lehetséges, a szeszt öntsék a tengerbe.

A tűzbiztosítási díjak emelésére készülnek a bellöldi biztosítók

A romániai biztosító intézetek tűzbiztosítási üzletágazata már-már esztendőök óta veszteséggel zárul és éppen ezért az intézetek már régebben tervbe vették, hogy a tűzbiztosítási díjakat revízió alá veszik. Ez a terv a közeljövőben a megvalósulás stádiumába jut.

Az összes romániai biztosító társaságok ez ügyben

e hét végére Bucurestibe vezérigazgatói konferenciát hívtak össze,

melynek egyetlen napirendi pontja a tűzágazat szanalása.

A tűzbiztosítási díjak revízióját — értesüléseink szerint — annak az elvnek a figyelembevételével fogják végrehajtani, hogy

a díjemelés csakis azt a felet érintse, akinek rossz a kockázata, míg a jó kockázattal rendelkezők díjait az emelés nem fogja érinteni.

Ennek megfelelően az eddig érvényben levő kockázati táblázatot is revízió alá veszik.

Az új tűzdíjtáblázat életbeléptetésének időpontját szintén meg fogja határozni a vezérigazgatói konferencia.

— Az új kereskedelmi törvény tervezetének ismeretét a Consum január 11-i számában kezdte meg. Az új kereskedelmi törvénykönyv tervezetének beosztását ismerteti az első közlemény és a tervezet alapelveinek bírálatában kimutatja, hogy az új kereskedelmi törvény nem a kereskedelem szabadságának elvén épült fel. A gazdasági életét érdeklő másik nagyfontosságú kérdés a Manolescu miniszter által megindított ipari racionalizálás kérdése. A bolettarendszer tervének elejtéséről, a kormány külföldi kölcsön tárgyalásának eredményéről, csődökről részletes információkat közöl a Consum. Kérien mutatószámát a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

— „A gazdasági fronton ismét elvázott egy aradi kereskedő” című vasárnapi számunkban megjelent cikkünkkel kapcsolatosan Schwartz Márton annak a megállapítását kéri, hogy illetéket a kielégítési végrehajtás után a végrehajtó nem zárta be.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. n. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám.

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarak.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatallunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

KEDD, január 13.

Bucuresti, 13. Gramofon, 17. Könnyű zene, 20. Gramofon, 21. Rádiózenekar. Thomas: Tavasz ünnep, balletezene. 21.45. Hevesi énekművész dalestje. 22.15. Rádiózenekar. — Budapest, 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 13.05. Hangverseny. Közreműködnek: Nemethy Anna (ének) és Vermes Jenő (ének). 4.30 A „Tündérvásár.” meseórája. 6. Magyar Imre novellái. 6.25. Kurina Simi és cigányzenekara hangversenye. 7.20. Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) 7.45. Helyszíni közvetítés a m. kir. Operaház színpadáról. Közreműködik Márkus László, a m. kir. Operaház főrendezője, Tolnay Pál, a m. kir. Operaház műszaki főfelügyelője és Gyarmathy Sándor. 8.30. Magyar operatársulatok. Majd: Szabó Gy László jazz-zenekarának hangversenye a Gellért szállóból. Vig Miklós ének közreműködésével. 11.45. Margarete Bach németnyelvű előadói estje. Magyar költők versei Guillaume Apollinaire és Horváth Henrik fordításában. Utána: A jazz zenekar hangversenyének folytatása. — Belgrád, 12.25.

Gramofon, 13.45. Déli zene, 17. Jazz, 18. Déutáni zene, 21. Zongoraverseny, 21.40. Karének, 22.30. Tamburazenekar. 23.50. Seta Belgrádon át. — Wien, 12. Fahusi zene gramofonon, 13. Geiger-zenekar játéka. 17. Külföldi zenekarok, 20.30. Közvetítés a bécsi állami operából. EGYEB EURÓPAI KÜLÖNLEGESSÉGEK: Kalundbor, Kiöbenhava, 21. Humperdinck; Jancsi és Juliska c. háromfelvonásos meseoperája. — Katowice, 20.50. Bizet: „Carmen” c. operaelőadás. Köln, 20.45. Operazene, 1. Goldmark: Sába királynője, 2. Herold: Zampa, 3. D'Alberty: A holt szemek, 4. Meyerbeer: A hugenották, 5. Moszkovszkij: Boabdi, 6. Lortzing: A vadász, 7. Puccini: Manon Lescaut, 8. Wagner: Rienzi, 9. Strauss: Salome. — Königsberg, 21. Leoncavallo: Bajazzók c. operája.

SZERDA, január 14.

Bucuresti, 13. Gramofon, 17. Rádió zenekar, 20. Gramofon, 21. Radulescu zongoraművész svájci estje. 21.30. Előadás Svájcra. 21.45. Cretoiu dalénekes svájci dalokat énekel, 22.15. Albu hegedűművész svájci darabokat játszik. — Budapest, 10.15. Gramofonhangverseny. 13.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 6. A m. kir. Mária Terézia 1. honvéddalozgató zene-

karának hangversenye. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése „A mosoly országa.” Regényes operett 3 felvonásban. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból. — Belgrád, 11.30. Gramofon, 13.45. Déli zene, 17. Nemzeti dalok gramofonon, 18.30. Nemzeti dalok gitárral, 19. Kávéházi zene, 21. Nemzeti dalok, 21.30. Zágráb, 23.50. Gramofon. — Prága, 12.15. Gramofon, 21.30. Tynaire Ives dalai, 22. Svájci-est. — Wien, 12. Wolfthal-zenekar, 13.10. Gramofon, 16.20. Mayer-Aichhorn-zenekar játéka. 21. Gitárhangverseny, 22. Szimfonikus hangverseny Londonból.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALCÓ HENRIK
felel.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadójában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésszövegre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

BONAMI jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 106

HÁZASSÁG.

NOVE VENNÉK 35-38 év közötti intelligensabb izr. uricányt, igazi házias nevelést, jó lelkületű jöhet csak számításba. Megfelelő keresetom van, amivel tartarításunkat kolléga biztosíthatom. Teljes cím választás bízalommal „Diszpenzáció” jellegre az Aradi Közlöny kiadója kérek. 200

ALKALMAZÁS.

JOBBKÖLCSÜ mindenek felvétetik. Eng, volt Erzsébet-kórut 70. 165

JÖLKOZÓ mindenest keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 170

MINDEN háztartásban fontos cikk eladására gyakorolt ügyösöket keresek. v. Orsz. ucca 18. ajtó 7. 171

LAKÁS.

BEVAROSI magánháza három szoba, fürdőszoba lakás azonnalra kiadó. Str. Desseanu 7. (volt Révai-ucca). 167

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 3 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Oalea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

LAKÁS KIADÓ centrumban 3 szoba, konyha, fürdőszoba, 1 szoba teljesen külön is diszkrét bejárattal, Schwartz, Fehér Kereszt-öttezem. 167

IRODÁNAK TELEFONNAL különbejárati szoba kiadó. Str. Bratianu 14., földszint, ajtó 3. 163

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Magánház modern három-negyszobás lakással

alapincézve, szőnyegszőnyeges telekkel, Str. Ghiba Birta No. 40. alatt eladó. Ugyanott két kis magánház is eladó a gyermekkorház közelében.

KET szoba, konyhás 1-sz emeleti lakás Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója.

VÉTEL ÉSELADÁS.

I. EMELETEN sarok női templomtűlő eladó. Str. Bucur 10. 174

A vevőközönség figyelmébe!

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét dusan fölszerelt bizományi üzletemre, hol úgy közszükségleti tárgyait, valamint antik butorokat, dísz tárgyakat, szőnyegeket, festményeket a mindazt ami egy otthon kellemessé és kényelmessé tesz, üzletemben olcsón megtalálhat. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1099

OLCSÓN eladó keleti ebédülőszőnyeg, consoitűkőr, lámpák, szekrények, bór garnitúra, antik asztal, konyhabutorok. Strada Bucur 10. 173

AZ ELADÓK FIGYELMÉBE. Rendelése van megbízomtól 2-3 vagy valamivel nagyobb argaman szőnyeg, antik ezüst tárgyak, Biodermeyer-székek, 12 db Alt-Deutsch-szék, régi márkás porcellántárgyak, neves festők művei, antik zenés órák, modern háló és ebédlő, fekete női kabát és törülközőkre. Az eladást pár napon belül garantálom. — SALGONE, bizományi üzlet, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

Főrendű

mezőhegyesi mangolica faj, tenyészgázolvánnal

ellátott egyéves tenyészkánok csermei- (jud. Arad) gazdaságomban. Bővebbet: Holländer Miksánál Arad, Str. Closca 7.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Modern arcápolás.

KRONNÉ

Ujannon barand-

zett műhelyben

ruhafestést, vegytisztítást

Hoszpodár,

Arad, Str. Troiescu (volt Teleki-ucca) 13.

KÜLÖNFÉLEK.

KÉRELEM A NEMESSZIVŐ EMBEREK-HEZ. Évek óta betegem fekvő ember, kinek 2 apró gyermeke van, fűtetlen szobában kénytelenek tengődni, bármennyű csekély adományt kér. Címe: Tamás János, Str. Rahovei (Mihály-ucca) 50. 200

Primăria Municipiului Arad

Nr. 36.477/1930.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria Municipiului Arad, în ziua de 26 Februarie 1931 ora 12 a. m. va ține în biroul Serviciului economic Ușa Nr. 104 licitațiune publică cu oferte închise și sigilate pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în Art. 88-110 din legea contabilității publice; — pentru asigurarea autobuselor și autostropitorului proprietatea Municipiului Arad contra incendiului, stricăciunii, exploziei, furtului și răspunderilor civile provenite din accidente, — pe timp de un an.

Concurenții pentru a fi admiși la licitațiune trebuie să depună în fața comisiunii de licitații deodată cu oferta și garanția de 10% în numărar sau hărții de valoare garantate de Stat.

Caetul de sarcini precum și condițiunile de licitații se pot vedea în fiecare zi de lucru în orele de serviciu în Camera Nr. 104 a primăriei.

Arad, la 8 Ianuarie 1931.

UZLETEK.

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadója.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmestű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadója.

INGATLAN.

TELEK kisépülettel eladó. Kádas-tel. 6. 200

Az apróhirdetés értéke

mindig attól függ, hogy eljut-e azokba a körökbe, amelyeknek a figyelmét fel akarjuk hívni arra, hogy eladó holmink van, vagy hogy vásárolni akarunk, továbbá, hogy állást akarunk vállalni, vagy alkalmazottat keresünk.

Ideális apróhirdetési újság az „ARADI KÖZLÖNY”

mert olvasótáborában ott van minden vállalat, bank, kereskedő, iparos, tisztviselő, orvos, ügyvéd, mérnök, építész, tanár, tanító, vállalkozó, vasutas, postás, gyáros és munkás, gazda, háziasszony, szóval mindenki, aki számba jöhet, hogy olvassa az apróhirdetést.

Az esetek ezrei évek óta igazolják, hogy az Aradi Közlöny apróhirdetése révén az emberek jól eladták házukat, taliküket, butorikat stb., mert az Aradi Közlöny apróhirdetése a vevők nagy sorát mozgatta meg.

Hirdessen az Aradi Közlönyben, az eredmény gyors és biztos.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.